БРОЈ 5

АКТИВИЗАМ

2012

ЗА СРБИЈУ !!!
ЗА СРБИНА !!!

!НАША МОЋ ЈЕ НАША ВОЉА!

Уредништво часописа Активизам
Обрад Комазец
Лука Пушић

Техничка обрада часописа
Прелом текста и дизајн корица
Ђукић Слободан

За часопис пишу:
Обрад Комазец
Лука Пушић
Слободан Ђукић
Урош Ћирковић
Саша Гачић

Интернет адреса
http://www.aktivizamcasopis.com/

12/2012

Садржај

СРБИ МУСЛИМАНИ 4

ВЕК ОСЛОБОЂЕЊА СТАРЕ СРБИЈЕ 8

ГДЕ ЈЕ СРБСКА ВОЈВОДИНА 13

ВОЈВОДА СТЕПА СТЕПАНОВИЋ 21

ЛУЈ АНТОАН СЕН-ЖИСТ: 24

ИНТЕРВЈУ: МЛАДЕН ШВАРЦ 28

МИЛУНКА САВИЋ 44

СИЛИКОНСКА ДЕВОЈКА 46

СРБИ МУСЛИМАНИ

Пипе:Саша Гачић

Срби муслимани су група народа који да једва постоје данас. Већина Срба муслимана, који су веровали у једног Бога, поштовали Стари завет (Адама и Еву),док су Нови завет поштовали

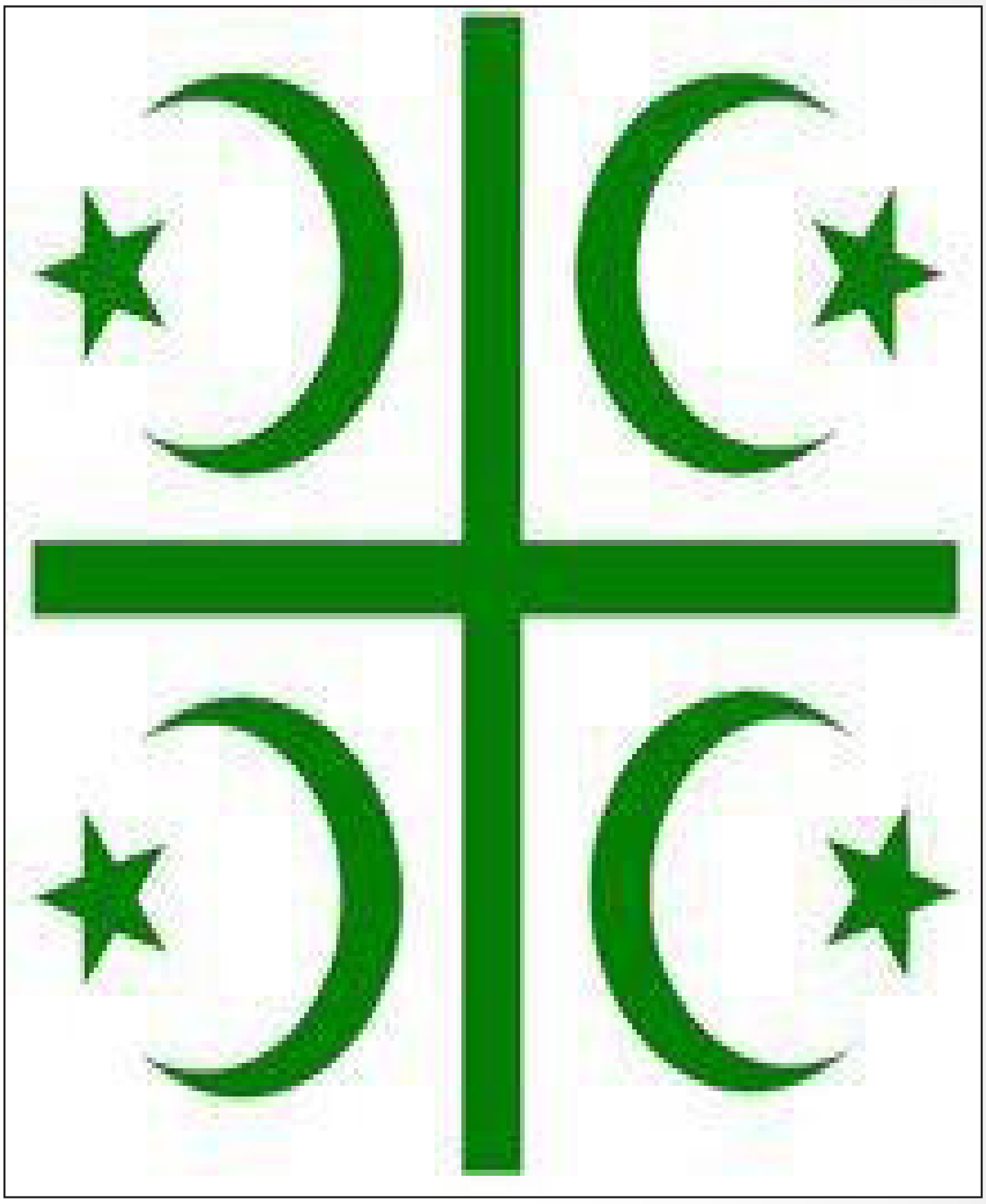

се тако изашњавали пре доласка комуниста на власт,су данас припадници Бошњачког народа, својим државама сматрају Босну и Турску а Србију мрзе. Први додир са исламом Србија је имала још за време Светог Саве,који је ислам називао хришћансом јеретичком црквом. Хришћанским јеретицима их је сматрао и Јован Дамаскин,из разлога што су као и хришћани и муслимани делимично. Ислам је почео да се убрзано шири Српском државом заједно са отоманским освајањима у 14. и 15. веку. Још за време владавине цара Душана,када је наша држава била на врхунцу своје моћи, неки Срби у далеким крајевима,заједно са Бугарима и Византијцима су прелазили у ислам и самим тим уводили ислам у Европу. После пада Српске државе 1459 године,наш народ је био изложен општој тортури и исламизацији,нарочито малолетна деца, која су силом отимана родитељима како би била исламизирана и претворена у јаничаре - турске војнике. Како је Отоманско царство било држава заснована на исламској вери, свако ко би прешао у ислам био би по свему изједначен са Турцима и избегао би све врсте турског зулума и насиља, па су многи прелазили у ислам и добровољно.

Многи од њих су, не би ли се показали као добри Турци, предњачили у насиљу над својим сународницима хришћанске вере, и они се називају потурицама (“Потурица гори од Турчина”).

Након повлачења Отоманске империје са Балкана у 19. и почетком 20. века, код многих Срба муслимана враћа се свест о свом националном пореклу. То је посебно био случај у Босни под аустро-угарском окупацијом (1878-1918), где су се муслимани изјашњавали као Срби и заједно са својом православном браћом се супротстављали окупатору. Када је краљевина Србија 1912. отпочела Балкански рат, ослобађајући Рашку област, тамо је затекла велики број Срба

муслимана. Сви они су одушевљено примили нову власт и у свему су изједначени са православним Србима. О томе сведочи споменик, који се и данас налази у Пријепољу, који преставља мајку са два сина две вероисповести. Као што пословица каже: "Брат је мио, које вере био!". На вест о Српском ослобађању Косова, један хоџа у Вишеграду, после молитве са минарета је објавио: "Српско је било, и опет ће Српско бити!" мислећи како на Косово тако и на Босну, и због тога је завршио у аустро-угарском затвору. Све до заседања Авноја 1943. године, босански муслимани су се изјашњавали или као Срби или као Хрвати, а тек је тада основана вештачка "муслиманска" (касније "бошњачка") нација.

Неки од познатих Срба муслимана су

Мехмед Паша Соколовић, рођен као Бајо који је до 16 године служио у манастиру Милешево, док га Турци данком у крви нису одвели и Истанбул. Мехмед је тамо служио три турска султана,укључујући Сулејмана Величанственог, чак је једно време у једном кратком периоду и био први човек отоманске империје. Заслужан је за подизање моста у Вишеграду и за обнављање Пећке патријаршије.

Махмуд паша Абоговић (1420-Истанбул 1473) био је турски државник, војсковођа, песник, мецена и велики везир.

Абоговић је први песник српског народа, који се јавља у источној литератури (под псеудонимом Адни). Родом је био из Крушевца, где су га Турци као дечака заробили, и са још двоје српске деце одвели у Дринопоље. Млади Адни добио је као муслиман име Махмуд, а његова два друга, први Ајас, а други Абдулкерим. По завршетку школовања, узео га је султан на двор, где је друговао са тадашњим престолонаследником Мехмедом II, који га је, после освајања Цариграда, именовао за великог везира. Абоговић је писао на турском и персијском језику и иза себе оставио је збирку песама, писама и једну научну расправу. Умро је у тамници Једикуле, где су га џелати Мехмеда II, а по његовом налогу, удавили. У источној литератури има много поучних и забавних, дела, посвећених Махмуду. Цео циклус панегирика испеван је у његову славу, а низ легенди везан је с његовим именом, Абоговић другови Ајас и Абдулкерим, такође синови српског народа, сачували су исто тако лепу успомену у турској литератури, први као највиши судија турске царевине и најбољи познавалац шеријатског права, а други као учитељ и тумач арапског језика Мехмеда II.

Мухамед Мехмедбашић (1886–1943) - био је српски националиста , припадник револуционе организације Млада Босна (залагала се за интеграције Босне и Херцеговине у састав јединствене српске државе),која је 28 Јуна 1914 године извршила атентат на аустругарског престолонаследника Франца Фердинанда. После атентата побегао је у Црну Гору,где је са српском војском 1917 учествовао у повлачењу преко Албаније,Свих оптужби лишен је 1919.После тога

вратио се у Сарајево где је мирно живео све до 1943,када је преминуо после мучења усташа. Његови потомци данас живе у Сарајеву и изјашњавају се као Бошњаци.

Др. Ибрахим Хаџиомеровић

(градоначелник Сарајева од 1922. до 1927.)

Рођен је 1886. године у Сарајеву, гдје је завршио Гимназију. Прекида студије на Правном факултету у Загребу и запошљава се као чиновник Сабора за Босну и Херцеговину, гдје остаје до почетка Првог свјетског рата. Мобилисан је у аустроугарску војску и упућен на руски фронт, гдје је заробљен. Приступа као добровољац српској војсци. Послијератне године користи да заврши студије и дипломира на Правном факултету у Загребу. Ради као судија у Управном суду у Сарајеву до 1922. године, када је постављен за градоначелника. Пет година управља градом, потом докторира правне науке у Загребу и радну каријеру наставља као подбан Дринске бановине.

Пензионисан је 1935. године.

Меша Селимовић

(1910 - 1982) је истакнути познати српски писац из Босне и Херцеговине, који је стварао у другој половини 20. века. Најпознатије дело му је "Дервиш и смрт".

Много је било проблема око

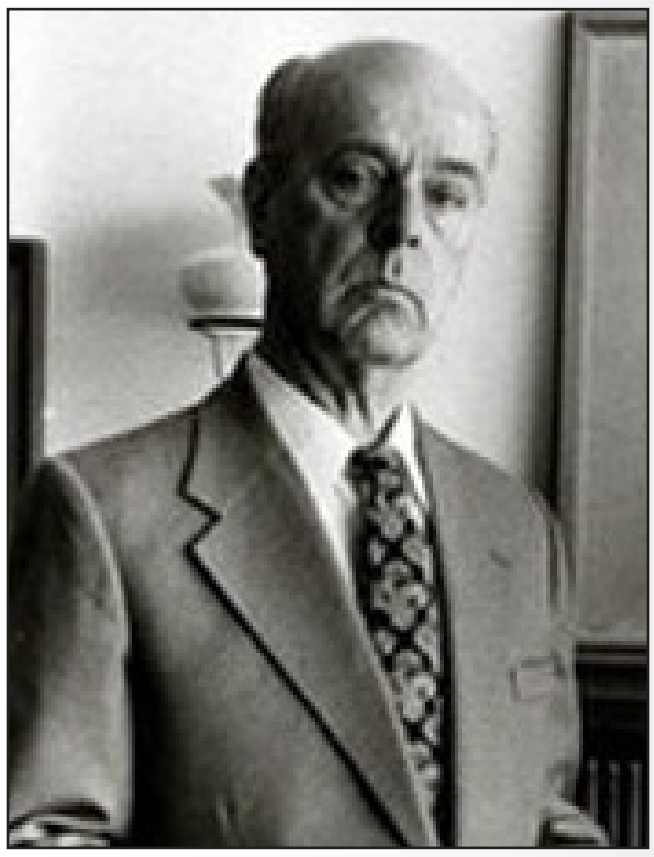

његове националности,али писмо Меше Селимовића које је објавио Добрица Ћосић у својој књизи „ Пријатељи „ на 188 страни "Потичем из муслиманске породице, по националности сам Србин. Припадам српској литератури, док књижевно стваралаштво у Босни и Херцеговини, коме такође припадам, сматрам само завичајним књижевним центром, а не посебном књижевношћу српско хрватског књижевног језика. Једнако поштујем своје порекло и своје опредељење, јер сам везан за све што је одредило моју личност и мој рад. Сваки покушај да се то раздваја, у било какве сврхе, сматрао бих злоупотребом свог основног права загарантованог Уставом. Припадам, дакле, нацији и књижевности Вука, Матавуља, Стевана Сремца, Борисава Станковића, Петра Кочића, Иве Андрића, а своје најдубље сродство са њима немам потребу да доказујем. Знали су то, уосталом, и чланови уређивачкогодбора едиције 'Српска књижевност у сто књига', који су такође чланови Српске академије наука и уметности, и са мном су заједно у одељењу језика и књижевности: Младен Лесковац, Душан Матић, Војислав Ђурић и Бошко Петровић. Није зато случајно што ово писмо упућујем Српској академији наука и уметности са изричитим захтјевом да се оно сматра пуноважним биографским податком.".

Многи муслимани били су у четничком одреду Драже Михајловића и себе сматрали Србима и Југословенима.

Познатији четници исламске вероисповести били су :

-Фехим Мусакадић ,који је пред смрт узвикнуо "Живео краљ, живео Дражa, доле Тито"

-ЕсадВехабовић-тражио је после доласка комуниста на власт да се окачи слика "бесмртнога Драже уместо Броза зликовца".

Мустајбег Хаџихусеиновић четнички борац у Херцеговини

Мустафа Берберовић из Благаја - четнички добровољац, у четнике ступио са 15 година

Навешћу још неке познате четнике исламске вероисповести (о којима немам пуно података сем имена и презимена)

Смајо Ћемаловић из Мостара, , Абид Пргуда, Омер Калајџић, Мухамед и Абид Мехмедбашић из Столца, Мустафа Леко из Благаја, Џемал Кршлаковић - имам - мудрис из Коњица, хафиз и члан улме меџлиса у Сарајеву *Мухамед Панџо, доктор Мухамед Беговић професор универзитета у Београду, имам Абдулах*

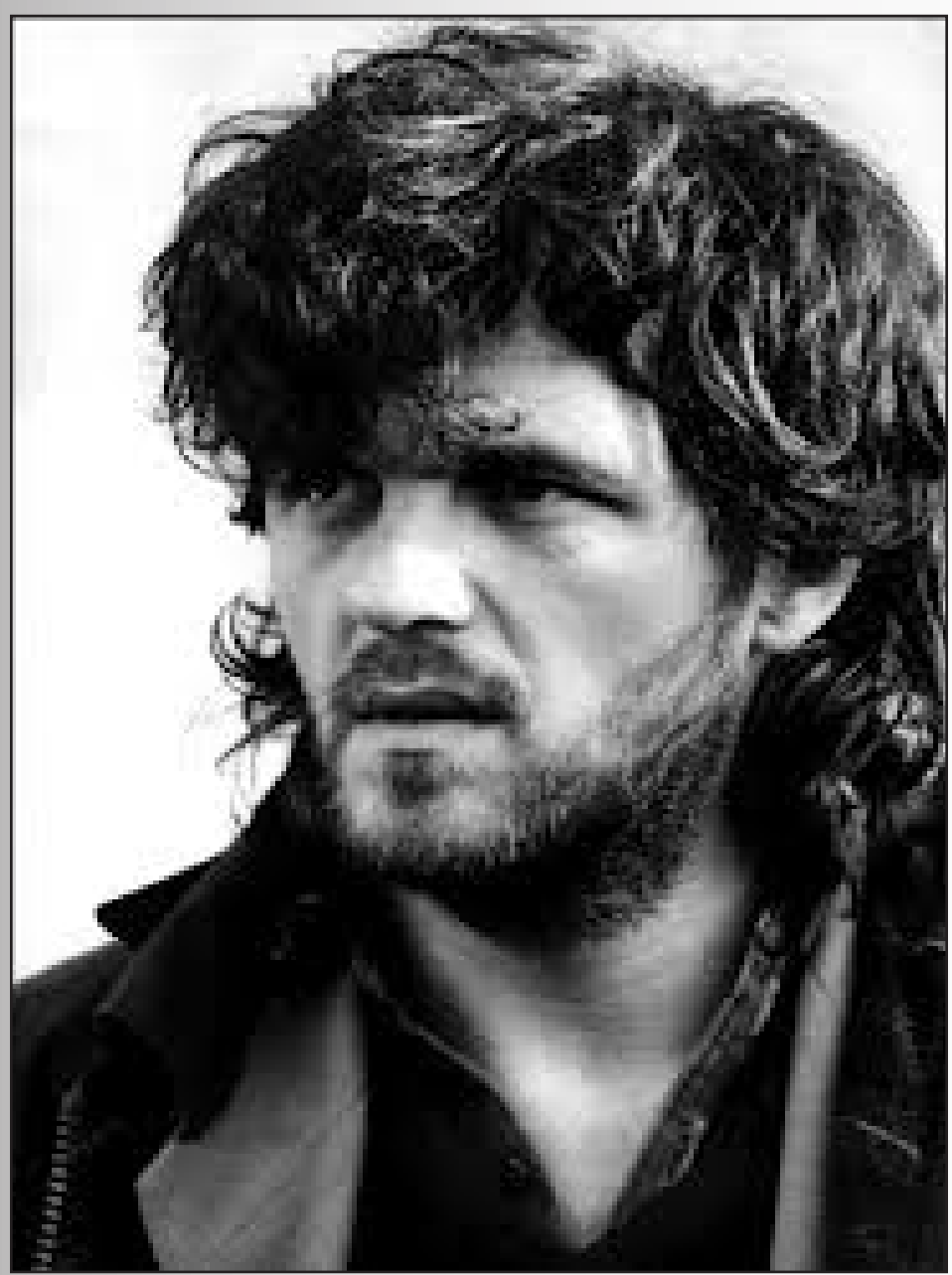

Хоџић из Београда и управник "Гајретовог" дома у Београду Мехмед Ћемаловић.

Емир Кустурица рођен 24.новембра 1954. године у Сарајеву, је српски редитељ познат на читавој планети. Ђурђевдана 2005. Кустурица је крштен у Српској православној цркви као Немања Кустурица у манастиру Савина, у близини Херцег Новог.„Мој отац је био атеиста и увек се декларисао као Србин. Добро, можда смо ми били Муслимани 250 година, али смо били православци пре тога и дубоко у себи увек били Срби, вера то не може променити. Ми смо постали Муслимани само да би преживели Турке. Ожењен је Мајом Кустурицом, са којом има сина Стрибора и кћерку Дуњу.

-**Омер Паша Латас** је остао упамћен по својој изјави " Српство нисам никад напустио,нити ћу га напустити до гроба "

- **Сафет Исовић** (1936 - 2007) био је естрадни уметник, исламске веросиповести који с е изјашњавао као Србин исламске вероисповести ! Присвајан је од стране Бошњака,али им је више пута говорио да припада Српском народу !

-Хуманиста **Изет Растодер:**" Наравно да сам Србин" !

Изет Растодер (34), члан никшићког клуба добровољних давалаца крви, 12 пута спасавао нечије животе. Поносан што припада народу који су прославили Меша Селимовић и Емир Кустурица.

Гуслар Мујо Омеровић - Србин исламске вероисповести

Гуслар Мујо Фемић - Србин исламсве вероисповести

Муфтија српијански **Мухамед Јусуфспахић** -

" Ја сам Српски патриота "

Порука свим Србима исламске вероисповести је да се врате својим коренима,нека остану у својој садашњој вери,али нека знају које је њихово порекло и нека се не одричу СРПСТВА !

Истовремено порука Србима православцима да не умањују национални корпус Српског народа ограничавајући Српску націју на припаднике православне религије.

ВЕК ОСЛОБОЂЕЊА СТАРЕ СРБИЈЕ

Пише:Урош Ћирковић

Прошло је тачно сто година од почетка првог балканског рата. Рат су водиле са једне стране чланице Балканског савеза кога су чиниле Краљевине Србије, Грчке, Бугарске и Црне горе са једне стране против Османског царства са друге стране које је држало највећи део територије балканског полуострва конкретно Македонију, Тракију, Албанију, Косово и већи део Рашке области. Као повод за рат чланице савеза искористиле су лош положај хришћанског и не турског становништва у Отоманском царству. Прва је 8. октобра 1912 године краљевина Црна Гора објавила рат Отоманском царству што је за последицу имало да су остале чланице савеза упутиле ултиматум Порти. Како су турци тај ултиматум одбили остале чланице савеза објављују рат 4 дана касније 13. октобра 1912 године. Српска војска напредовала је у 3 правца ка Рашкој, ка Косову и ка Вардарској македонији ка територијама на којима је претежно живело српско становништво. Српска врховна команда

је очекивала да ће се кључна битка одиграти против Турске Вардарске армије негде у околини Скопља. Основни циљ је био уништити Вардарску армију и заузети Косово, део Рашке области, територије западно од реке Вардар и осигурати излаз на Јадранско море у складу са претензијама осталих чланица Балканског савеза. Српска војска је по објави рата већ у првих неколико дана силовито напредовала и ушла на територију северне Македоније где их је код Куманова сачекала Вардарска армија. Битка се одиграла 23. и 24. октобра 1912 године. Битка је била тешка за обе стране, вођа Вардарске армије Зеки-паша изненадио је српску врховну команду одлуком да изненада нападне српске снаге. Како је тај план пропао Турске снаге су морале да се повуку. Српска врховна команда била у убеђењу да су снаге код Куманова само део Вардарске армије а да се главне снаге налазе на Овчем пољу код Скопља, пропуштена је прилика да се свом снагом нападну турске снаге и ефективно окончају ратне операције у Вардарској Македонији. Иако план није у потпуности спроведен испоставило се да је ово била кључна битка која је значила преокрет у рату и натерала турске снаге на повлачење. После тога уследиле су и две такође значајне битке, битка код Прилепа и битка код Битоља. После победа у ове две битке Српска војска је после више од 5 векова успела да истера турке из Македоније.

Рат је завршен тешким поразом Отоманског царства и великом победом Балканског савеза. Али на жалост није се све завршило тако добро. Уследио је Лондонски мировни уговор. Наиме по оригиналном плану поделе територија освојених у рату било је предвиђено да Србија добије Косово, половину Новопазарског санџака и Македонију западно од реке Вардар са излазом на Јадранско море. Бугарска је требало да добије Македонију источно од реке Вардар заједно са Пиринском Македонијом и Тракијом. Грчка је требала да добије Егејску Македонију и мали део јужне Албаније док је Црна гора требала да добије други део Новопазарског санџака, Метохију и део Албаније око Скадарског језера са градом Скадром. Али интервенцијом великих сила, превасходно Аустро-Угарске и Немачке монархије, створен је другачији мировни уговор који су одобриле силе Антанте у намери да избегну сукоб са силама осовине (Аустро-Угарском и Немачком). Лондонски мировни уговор закључен

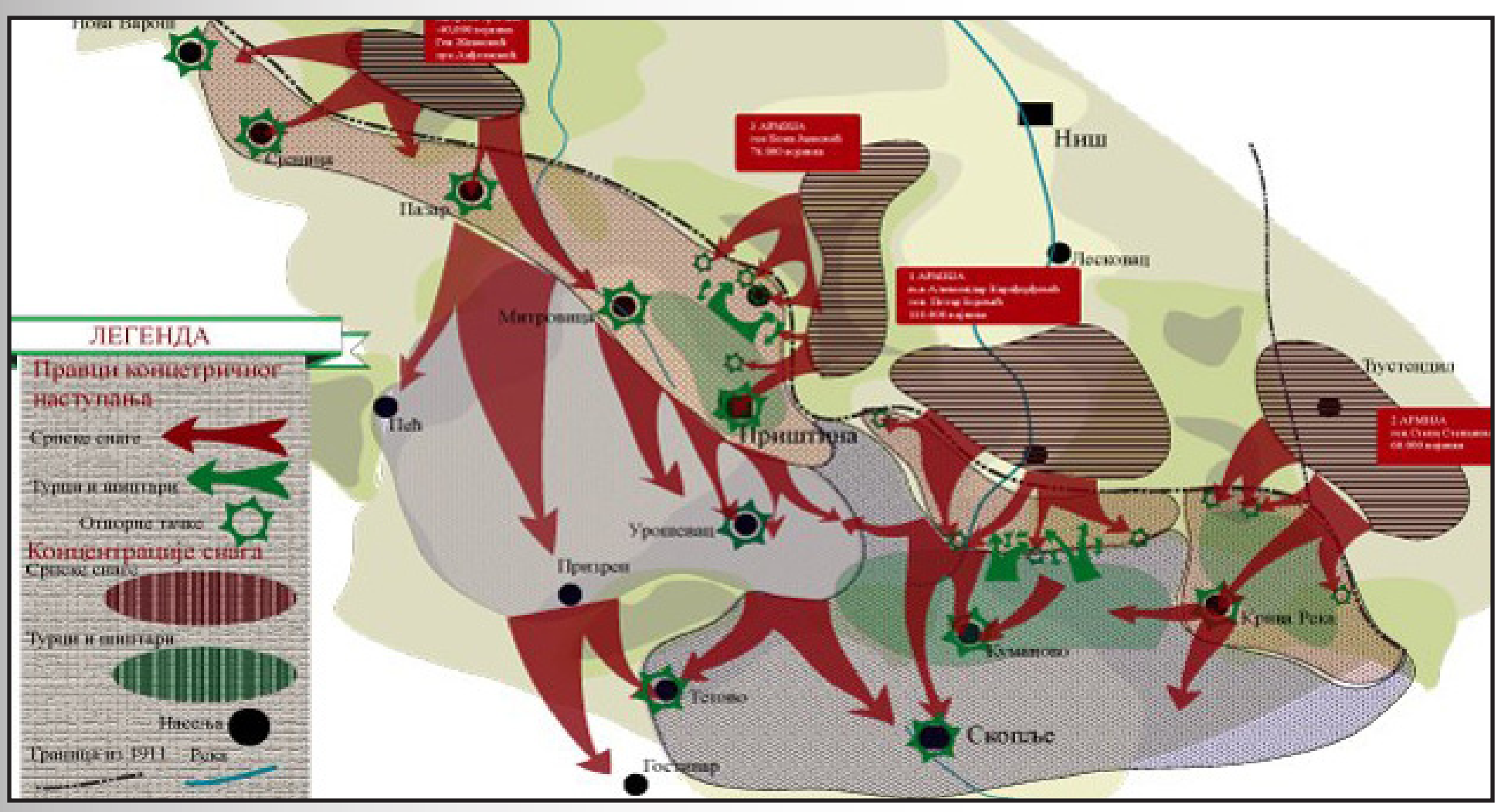

је 30. маја 1913 године. Према овом уговору донете су следеће одлуке:

Отоманско царство се одрекло свих својих поседа у Европи западно од линије Енос-Мидија

- Вештачки је створена независна држава Албанија
- Грчка је добила острво Крит и Егејску Македонију
- Бугарска је добила Пиринску Македонију и Тракију
- Србија и Црна Гора су поделиле Новопазарски санџак
- Црна Гора је добила Метохију
- Србија је добила Косово
- Отало је нерешено питање Вардарске Македоније
- Србији је укинут излаз на Јадранско море и Црна Гора је морала да се повуче из Скадра

Стварање Албаније имало је једини циљ да спречи излазак Србије на море и да се створи нова анти-српска држава на Балкану. Поред тога то је значило да црногорска војска повуче своју војску из Скадра, који је заузела после вишемесечне крваве опсаде. Овај уговор је оставио и једно велико нерешено питање око поделе Вардаске Македоније између Србије и Буграске што је поново отворило такозвано „Македноско питање“ и створило сукоб између две краљевине. По предратним плановима граница је требала да буде на Вардару, али како су изгубили значајне територије стварањем Албаније, Срби су тражили праведну компензацију у виду остатка Вардарске Македоније, посебно зато што је Српска војска активно помогла бугарској да победи Турке и ослободи град Једрене, који су бугари месецима безуспешно опседали.

Подстакнути од Аустро-Угарске, бугари нас кукавички нападају и забијају нам нож у леђа. Тако је почео Други Балкански рат, који је, после велике српске победе на Брегалници, за последицу имао победу Србије и останак Вардарске Македоније у границама краљевине Србије, као и губитак других новоосвојених бугарских територија у корист Румуније, Грчке и Турске. Велики српски историчар Владимир Ћоровић написао је: „Србин је витез и кад губи, а бугарин је џамбас и кад побеђује.“

Што се „Македонског питања“ тиче тај термин настао је крајем 19. века а односио се на борбу између Србије, Бугарске и Грчке за територију целокупне Македоније која је у то време била под влашћу Отоманског царства. Македонију можемо поделити у три регије Пиринску, Егејску и Вардарску. Оно што се намеће као својеврсна историјска чињеница јесте то да на простору Пиринске Македоније живи претежно бугарско становништво, на простору Егејске Македоније грчко становништво а на простору Вардарске Македоније српско становништво. Гледајући кроз историју за разлику од данас појам Македоније се до другог заседања АВНОЈ-а 29. новембра 1943 године односио на већ горе више пута помињану регију када је одлучено да се створи Народна Република Македонија у оквиру Југославије и да се људима који живе на том простору да статус народа. Македонија је кроз векове била саставни део српске државе још од средњег века а и не само то него се може сматрати и самим

језгром српства што и потврђују бројне историјске чињенице као и податак да је у време Душановог царства престоница српске државе био град Скопље данас престоница Бивше Југословенске Републике Македоније. Иако је последица турског освајања ових простора било масовно померање српског становништва ка северу на простору Македоније и даље је било највише српског становништва. Иако корени који су довели до издвајања „македонаца“ од Срба сежу још чак до 19. века главни узрок издвајања „Македонске“ државе је долазак комуниста после Другог светског рата којима је скривени мотив био цепање српске државе која је била најјача сила на Балканском полоуострву. Једна од грешака била је и то што Вук Стефановић Караџић није уврстио македонски дијалект међу дијалекте српског језика. Иако је и сам навео како су му двојица македонаца говорила о свом језику да је „нека мешавина српског и бугарског, али је опет ближи српском него бугарском“ он опет није уврштен у српски језик. Иако је за време Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца тј. Краљевине Југославије језик којим говори народ на простору Македоније сматран јужним српским дијалектом што је и најисправније данас ретко ко од срба присваја „македонски“ језик као дијалект српског. Још гора ствар је учињена када је после успостављања народне републике Македоније године 1947. Лазар Колишевски у то време председник Централног Комитета Комунистичке партије Македоније спалио црквене књиге из времена Краљевине Србије и Краљевине Југославије чиме је створено плодно тле за признавање македонске „нације“. У исто то време је око 100000 људи који су се изјашњавали као срби били приморани да напусте Народну Републику Македонију што је у то време чинило око 10% укупног становништва што је на крају и олакшало комунистима да доделе македонцима статус народа. Када је дошло до распада СФРЈ на републике-чланице, Република Македонија се издвојила као независна држава, мирним и ненасилним путем на основу референдума.

До данас су се вардарски македонци у потпуности одродили од свог Српског порекла, и створили су своју нову историју по којој су они потомци античких Македонаца. На власти је странка ВМРО, названа

у част терористичке организације која се борила за издвајање Македоније из краљевине Југославије и која је уз усташе одговорна за атентат на витешког краља ујединитеља Александра Карађорђевића и француског министра Луја Бартуа. У Скопљу граде се зграде у хеленистичком стилу и дижу се споменици Филипу другом и Александру Великом, који се сматрају оснивачима нације. Уведена је и нова црква, „македонска православна црква“, која је неканонска и непризната, а Српска православна црква се прогони на сваком кораку. Међутим, Македонија наилази на жесток отпор Грчке која македонство сматра својатањем грчке историје, и која не признаје ни сам назив Македоније (у Грчкој постоји покрајина Македонија која се налази на територији Егејске Македоније), и блокира њено чланство у многим међународним организацијама. Други, још већи проблем за Македонију, је све већи број албанске популације, који већ прелази једну трећину. Као и у свим државама које насељава, овај народ је агресиван према већинском народу и има тежње ка сепаратизму. Почетком 21. века албанци су отпочели отворену побуну, предвођену тзв. Ослободилачком народном армијом, која се завршила Охридским споразумом из 2001. године, којим су албанци добили широку аутономију. Добили су чак и право да истичу заставу Албаније на зградама скупштина општина у којима су у већини. Албански језик данас се користи скоро равноправно са „македонским“, чак и унутар саме Владе, а у деловима земље где чине већину (као на пример у Тетову), Албанци суверено владају, не поштују државне институције Македоније и врше терор над „македонским“ народом. Све ове чињенице све више остављају наду да ће се у блиској будућности , притиснути од споља од Грчке а изнутра од албанске мањине, Македонци наћи у безизлазној ситуацији и да ће се окренути природној сарадњи са Србијом, државом којој по свом пореклу и припадају.

ГДЕ ЈЕ СРБСКА ВОЈВОДИНА

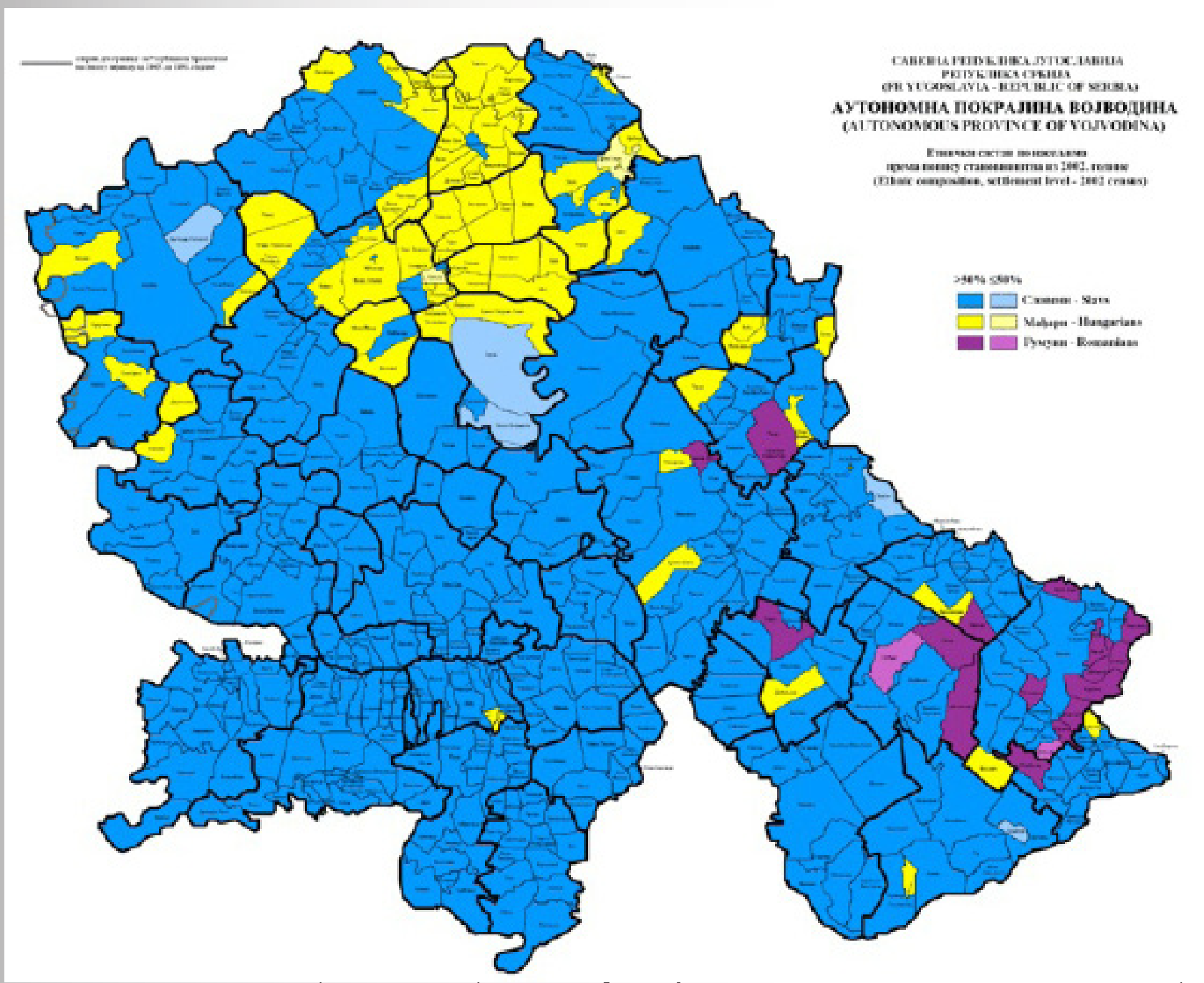

Устав Републике Србије, у члану 182, каже: ,,Република Србија има Аутономну покрајину Војводину и Аутономну покрајину Косово и Метохија.`` Данас, 2012. године, Српски народ обележава стогодишњицу Првог балканског рата, у којем је војска Краљевине Србије ослободила Стару Србију (Косово, Метохија, Рашка, Македонија и Скадар). С друге стране, навршава се и 94 године од како су ослобођени Срем, Банат, Бачка и Барања прогласиле уједињење са Краљевином Србијом. И као што кнез Лазар Хребељановић није могао замислити да ће након више од 600 година у Србији бити свакодневно емитоване телевизијске серије које величају турске султане и освајаче, тако ни Срби у Војводини нису ни слутили да ће за мање од једног века неко поново покушати да их одвоји од матице Србије!

У почетку... Срби су од давнина насељавали обале Дунава и Саве, где су вековима развијали своју цивилизацију. Доласком Мађара у панонску низију и стварањем њихове државе око 1000. године наше ере, подржане од римског папе и католичке цркве, Срби северно од Саве и Дунава падају под мађарску власт и постају део Угарске државе.

Србија је вековима била бедем читавој Европи, бранећи је он најезде муслиманских освајача из Мале Азије. Српски витезови су се храбро борили за слободу свих европских народа, који му нису притекли у помоћ у бој на Марици, бој на Плочнику и бој на Косову, па им то није отежало да однесу победе. Међутим, српски отпор је почео да слаби, а никаква помоћ са стране није долазила.

Зато је падом Смедерева, 1439. године, српски народ пао под ропство Османске империје. Турско ропство било је стравично. Иако они Србима нису бранили да спевају јуначке песме о својим националним херојима као што су кнез Лазар, Обилић и Марко Краљевић, њима није било довољно плаћати порез и бити покоран султану. Они су споводили и „данак у крви", односно одузимање српске деце и њихово одвођење на обуку за турске јаничаре, који ће постати окосница оружаних снага њихове империје. Поред тога, свакога ко би пружио отпор, Турци би незапамћено казнили. Када је тај терор постао неиздржив, Срби су потражили спас у суседној Угарској.

Прву краткотрајну Српску државу на тлу данашње Војводине створио је цар Јован Ненад године 1526, и она је трајала годину дана. Овај талентовани српски војсковођа, који је истицао да је потомак српских средњовековних царева (мада то није историјски доказано), користећи сукобе међу угарским племством окупио је Србе и ослободио територију целе Бачке, Баната и јужног дела Угарске. Престоница му је била у Сегедину, а касније у Суботици, која је добила име по његовом благајнику и палатину (управнику двора) Суботи Врлићу (родом из Јагодине). Касније су Мађари освојили и срушили ову државу, а касније су ту територију прегазили Турци, али од онда међу Србима северно од Дунава постоји државотворна свест. На споменику цару Јовану Ненаду, који се данас налази на главном тргу у Суботици, зато су исписане речи: „Твоја је мисао победила!!!"

Када су хабсбуршке трупе отпочеле ослобађање панонске низије од Турака, тамошњи Срби су им помогли подижући општенародни устанак против Турака у Банату, 1594. године. Да би се осветили Србима Турци спаљују тело Светога Саве које се чувало у манастиру Милешеви. Синан паша ватру пали, тело Светог Саве спали, ал не спали славе, нити спомен Саве! Устанак је угушен у крви али се Срби нису дали покорити.

Под вођством патријарха Арсенија III Чарнојевића, 1690. године, поробљену Србију напушта око 37.000 српских породица, односно 185.000 људи, остављајући за собом четири десетине празних сеоских насеља. Сви они стижу у Војводину.

Непосредно пре самог преласка Саве и Дунава, и насељавања Срба у Војводини и Славонији, патријарх Чарнојевић је упутио захтев аустријском цару Леополду I, тражећи да он одобри Србима црквену и школску аутономију, како би очували свој национални идентитет. Цар Леополд је то одобрио, уз услов да српски досељеници буду на служби аустријској војсци, као бедем од продора Османске империје у Европу. Тиме је и званично створена Војна крајина.

Срби су били окосница заштите Европе од Турака и Османске империје, која је сањала своје западне границе на Прагу и Бечу. Турска војска је представљала најмоћнију војну силу света у то доба, и веровало се да је питање часа када ће се заузети аустријска престоница. Европске дворове је посебно плашила и фанатична исламска мисао којом су се водили турски војници, који су јуришали на непријатељска утврђења, опасани динамитом и са Алаховим именом на уснама у тренутку погибије. Такав је био случај приликом неуспешног освајања Београда од стране султана Мехмеда II Освајача, и коначног освајања Београда од стране султана Сулејмана Величанственог. Европа је била задивљена Српским отпором, и Српским витезовима којима је небројано пута полазило за руком да потуку војску Османске империје. Зато су били радо виђени као војници у аустријској војсци. О томе најбоље сведочи повеља цара Фердинанда I Хабзбуршког, у којој он наводи: „ ...овом исправом дајемо на знање и саопћавамо свима, којима се упућује...

како су неки српски или рашки капетани и војводе одлучили да дођу заједно са људима и лицима, која се налазе под њиховом војводском части, да нам служе... Стога ми желимо да те српске или рашке капетане и војводе, њихове људе и лица или споменуте њихове припаднике издашно наградимо... ми им... дајемо, поклањамо, уступамо, подељујемо и обећајемо доље изнесену повластицу с ослобађањем од извјесних обавеза, извјесна права као и слободу, коју, по нашем мишљењу, треба обећати, дати, поклонити и уступити, с овим садржајем:

Кад сами српски или рашки капетани и војводе, људи и напријед споменута лица, која су њихови поданици и припадници, буду дали вјеру, да ће нам непоколебљиво служити, свака породица, која буде становала у једној кући, под једним кровом и најједном имању, мора, може и смије у року од 20 година без прекида слободно живјети на нашем подручју... без икаквог плаћања пореза и било какве закупнине, обрађивати земљу или је дати на обраду, примати сав плод и приход са те земље, без икакве запреке или противљења... Обавезујемо се и обећајемо, да ће мо се ове наше повластице чврсто држати, а захтијевамо и наређујемо да се ње сви држе...``

Када је велики војсковођа принц Еуген Савојски покренуо офанзиву у циљу ослобођења Србије од Турака, у његовој војсци поред Немаца најбројнији су били Срби из Војводине, који су се масовно јављали у војску како би допринели ослобођењу своје Отаџбине. Принц Еуген је остварио велике победе код Сенте (1697), Петроварадина (1716) и Београда (1717). Године 1716. ослободио је Банат. У генијалној опсади Београда, 1717. године, он је најпре заузео Земун из кога су турци побегли у реку, праћени подсмехом и гађењем. Затим је његова војска прешла мост преко реке и почела да копа ровове и поставила експлозив. Принц Еуген окупио је генерале и фелд-маршале и рекао им да ће у поноћ тврђава експлодирати и да онда крену у свеопшти јуриш. Тако је и било и Београд је освојен. После ове величанствене победе ослобођена је цела Србија од турског зулума, и успостављена је Краљевина Србија као крунска земља хабсбуршког цара, и са виртембершким војводом као гувернером који је владао у краљево име. Али после следећег аустро-турског рата, Београдским миром 1737, Србија је опет пала под турско ропство, а Српски народ предвођен Арсенијем Шакабентом поново се масовно иселио преко Саве и Дунава.

Срби граничари су били познати широм Европе по свом јунаштву, јер су се истакли не само у ратовима против Турске, већ и другим ратовима широм Европе у којима је Аустрија учествовала, а запажено је учешће Срба у опсади Стразбура у аустро-француском рату 1744. Готово да у Европи није било бољег и храбријег војника од Крајишког Србина. Ту чињеницу нису испуштали из вида ни турски освајачи из Мале Азије, када би кренули преко Дунава. Нешто на шта се често рачунало приликом таквих похода,

јесте да би Срби који нису напустили поробљену Србију, могли да подигну устанак против Турака,

те би њихова војска била погођена и нападом са две стране, и била би приморана да повуче све своје снаге са леве обале Дунава, како би угушили српске устанке. Све ово је довело да Срби стекну углед међу европским крунисаним главама, али и мржњу међу народима које нису красиле такве врлине и није пратио такав глас. Такви су на пример били Хрвати, који су некад полазили у војне походе заједно са Србима али који нису имали српски осећај за витештво па су починили многе покоље и злочине над цивилним становништвом, као покоље у Магдебургу након кога су преживели становници у катедрали у том граду поставили таблу са молитвом: „Сачувај нас Боже куге, глади и Хрвата!“

Један од виђенијих Срба у Крајини, био је гроф Ђорђе Бранковић, потомак средњовековне српске династије Бранковић, која је најпре имала у поседству области Косова и Метохије, а затим постала чувар српске државности, до турског освајања Смедерева 1439. године. Због изузетног залагања у борби против Турака, и предлога за стварање државе Илирије, која би била земља свих народа потомака илирског племена, аустријски цар Леополд I је Ђорђу Бранковићу доделио титулу грофа, 1683. године. Био је један од водећих људи приликом преговора Срба са аустријским царем, пред српску сеобу 1690. године. У својим намерама за обнављање српске деспотовине као државе Илирије је донекле и успео, када је подигао велику војску у Србији, и почео њено ослобађање. Двор у Бечу је подозриво пратио сваки Бранковићев потез, плашећи се да би након ослобођења Србије од Османске империје, могао кренути у ослобађање Војводине и Славоније, у којој су живели Срби. Годину дана пре сеобе Србе, аустријске власти су затвориле Ђорђа Бранковића у Бечу, да би га касније пребациле у чешки град Хеб. У притвору је био од 1689. године, па све до своје смрти 1711. године. У том периоду, Бранковић је написао неколико врло важних историјских радова, у којима је потврдио присуство српског живља на Балканском полуострву много пре наводне сеобе Словена у VI веку.

Српске привилегије Цар Леополд је одобрио неколико привилегија српском народу у својој држави, у периоду од 1690. до 1695. године. Неке од њих су биле:

- црквена аутономија, којом је уређено право Срба да самостално бирају свог митрополита, односно управитеља своје цркве
- школска аутономија,

којом је уређено право Срба на очување националног идентитета (вере, писма и језика).

Један од главних центара Срба у Војној крајини су били Сремски Карловци. У њима се налазило седиште Карловачке митрополије, а поред тога, ту је отворена и прва српска гимназија, 1791. године.

Српске привилегије су изгубиле на значају доласком на власт царице Марије Терезије, која је српског митрополита поставила искључиво уранг верског поглавара, док су све српске школе у оквиру Српске православне цркве прешле у надлежност државе. Али Срби су и даље били изузети из свих феудалних обавеза према аустријском и мађарском племству и католичкој цркви и уживали су статус слободних грађана, за разлику од хрватских и словеначких сељака који су били кметови и коњушари.

Срби у Хабзбуршкој монархији су имали свој парламент – Сабор. Он је расправљао о сим важним питањима за Хабзбуршке Србе, и доносио све важне одлуке. Један од важнијих сабора је био Темишварски сабор, одржан 1790. године (на стогодишњицу од Велике сеобе Срба). На њему је изабран нови српски митрополит Стеван Стратимировић , који постаје један од главних верских поглавара код Срба. Поред овога, Сабор је тражио аутономију за Србе у Банату, али је бечки двор тај захтев одбио.

Због заосталих средњевеков. друштвених односа, Српско друштво се још увек делило на племство, свештенство, грађанство и сељаштво, али, захваљујући царским привилегијама, Српски сељаци били су слободни и нису били у кметском положају. Међу племићким породицама су се истакли потомци патријарха Арсенија III Чарнојевића, али и многе друге породице које ће касније дати врло значајне личности српске историје. Настајао је све угледнији

и богатији грађански слој Срба, посебно у Сремским Карловцима, Темишвару и Сент Андреји, али и у мањим урбаним срединама.

Главна окосница очувања националног идентитета Срба у Хабзбуршкој монархији била је Српска православна црква. Она је подизала многе цркве и манастире, у којима су се отварале Српске школе. Највише манастира је подигнуто на Фрушкој гори, која је због њих прозвана српска Света гора. Многи од ових манастира и цркава грађени су у барокном стилу, са високим звоницима, китњастим порталима и богато украшеним ентеријером.

Срби су успели да очувају своју традицију и културу најпре захваљујући својој цркви, али и многим истакнутим појединцима (интелектуалцима, писцима, сликарима...). Неки од њих су били историчар Јован Рајић, писац и сликар Захарија Орфелин, као и сликар Христофор Жефаровић који је осликао величанствене иконостасе српских цркава. Најзнаменитији од њих био је велики патриота и просветитељ, заштитник ћирилице и српског језика Доситеј Обрадовић, и који ће касније постати први Српски министар просвете. У његово време Срби са простора Хабсбуршке монархије прихватају најнапредније идеје просветитељства и рационализма, као и дух националне освешћености који ће се манифестовати када они у великом броју почну помагати српским револуционарима у деловима Србије окупираним од Турака.

Избијање Првог српског устанка 1804. године, затекло је Стевана Стратимировића на месту карловачког митрополита. Иако је јавно био одан аустријском цару, утајности је помагао српске устанике и њиховог вожда Ђорђа Петровића Карађорђа,

којегје,поредматеријалних добара, опремио и многим саветима.

Европске револуције 1848-1849. године, пробудиле су национални дух Срба и покренуле идеју за коначно ослобођење и уједињење. Зато су српске патриоте сазвале Мајску скупштину, за 1. мај 1848. године. Сабор је донео одлуку да се митрополиту Јосифу Рајачићу врати титула патријарха, Ђорђу Стратимировићу додели титула вожда, а Стевану Шупљикцу титула војводе. Именована је и делегација за свесловенски конгрес који се одржавао у Прагу те године. Сабор је формирао и Народни одбор, као извршни орган власти, а који је почео са формирањем локалних одбора по градовима и селима.

Како Србима нису били одобрени захтеви за стварање Српске Војводине, дошло је до рата између Срба и Мађара. Мађари су тада претили да ће мачем бити решено српско питање. Србима је убрзо стигла помоћ добровољаца из Србије, које је предводио војвода Стеван Книћанин, а Црна Гора је желела да упути 2000 војника, међутим тај план је пропао јер та војска није могла прећи преко турских територија. Ипак, Српску Војводину је бранило 21.000 војника, са преко 100 топова. Они су успели да одбране част Српства, без обзира што су били материјално слабији и без икаквог војног образовања и знања о вештити ратовања. У бици код Томашевца, војвода Стеван Книћанин је разбио надмоћнију мађарску коњицу. Мађари, који су прогласили независност и збацили хабсбуршку династију, су у контраофанзиву прешли почетком 1849. године, заузевши све територије до Панчева. У сваком случају, Срби нису попуштали у борби, и њихов отпор Мађарима се није смањивао. Мађарска револуција је угушена 1849. године, од стране Аустријанаца и Руса. Врховни заповедник Српске војске Стеван Шупљикац није дочекао крај сукоба.

Из захвалности Србима за помоћ у гушењу Мађарске револуције, аустријски цар је одобрио стварање аутономне области Војводство Србија и Тамишки Банат.

Војводство Србија и Тамишки Банат је званично створено 18. новембра 1849. године. Престоница се налазила у Темишвару, док су званични језици били Српски и Немачки. Према попису из 1850. године, у њему је живело 1.426.000 становника, од тога 347.000 Румуна и 321.000 Срба. Након 10 година од овог пописа, на следећем

попису становништва биће готово 18.000 Срба више од Румуна. По питању религије, православног становништва је било 694.000, док су на другом месту били католици са 624.000 верника. Највећи српски град је био Нови Сад, са 100.000 Срба, које је на другом месту пратило 46.000 Немаца.

Иако је имало широку аутономију, Војводство је било потчињено одлукама Беча, што потврђује и титула великог војводе Војводства Србије и Тамишког Баната, коју је носио аустријски цар Франц Јозеф.

Срби нису били сасвим задовољни положајем Војводства Србије и Тамишког Баната, па су одржали Благовештенски сабор 1861. године, са намером да се омогући стварање нове аутономне области на простору Срема, доње Бачке и дела Баната, у којима су Срби чинили већинско становништво. Већину на овом сабору су чинили следбеници патријарха Јосифа Рајачића, који су имали подршку од Беча за своје захтеве. Мањину је предводио Светозар Милетић, који је захтевао договор са Мађарима, уместо позивање на привилегије старе 150 година, и њему је помоћ стигла од кнеза Михаила Обреновића. Одлуке које је усвојила већина су упућене у Беч. Цар је најпре обећао да ће размотрити и уважити њихове захтеве, али до тога

никада није дошло. Године 1867. дошло је до нагодбе којом је створена Аустро-Угарска као дуалистичка држава Аустријанаца и Мађара, а цело Војводство враћено је у састав Угарске. Убрзо је и Војна Крајина развојачена односно укинута и стављена под мађарску управу.

Српска народна слободоумна странка Прва политичка организација Срба у Војводини била је Српска народна слободоумна странка, коју је основао Светозар Милетић. Основана је 1869. године у Великом Бечкереку. Милетић је написао политички програм странке, и постао је највећи борац за права Српског народа у Хабзбуршкој монархији. Био је адвокат и градоначелник Новог Сада, који је за његово време постао духовно и културно средиште Срба, познато као ,,Српска Атина``. У идеолошком смислу ова странка је пратила најнапредније политичке токове у Европи тог времена, борећи се за национално ослобођење, уставне слободе и права човека и грађанина, а против монархистичког апсолутизма и империјализма. У складу са овим идеалима, они су се борили за интересе свих Словена у Аустро-Угарској и против Нагодбе из 1867. На сабору 1870. године ова странка је иницирала да се црквено-народни сабор преименује у Српски народни сабор, а да све великодостојнике СПЦ као народне цркве више не бира црквена хијерархија већ сам народ. Две године касније њихови посланици одбили су да укажу феудалне почасти изасланику хабсбуршког владара, после чега је Сабор распуштен. Ова странка се касније распала на два крила, либерале и радикале. Радикали, које је предводио Јаша Томић, велики Српски патриота и непријатељ ционизма (написао је „Јеврејско питање“), доследније су се борили за српско национално уједињење и државотворну политику Срба северно од Саве и Дунава.

Заједно са још неколико истомишљеника, у Новом Саду Милетић је основао покрет Уједињена омладина српска, којој су приступиле многе знамените личности тога доба, попут војводе Марка Миљанова, Валтазара Богишића, Владимира Јовановића и других, а једно време јој је председавао велики просветитељ,

народни учитељ и утопијски социјалиста Васа Пелагић. Овај покрет је убрзо прерастао у Дружину за ослобођење и уједињење српско, која је основана на Цетињу, уз подршку црногорског краља Николе Петровића.

Током Првог светског рата, Војводина се налазила у саставу Аустроугарске монархије. Срби су се нашли на удару власти која је на њих гледала као на непријатељски и реметилачки елемент, а сада је отпочела са масовним репресалијама. Након завршетка Првог светског рата и победе Краљевине Србије, 11. новембра 1918. године, дошло је до разједињења територија Аустроугарске. Најпре је Срем прогласио безусловно уједињење са Краљевином Србијом, 24. новембра, да би затим то учиниле и Бачка, Банат и Барања, 25. новембра, на великој народној скупштини Срба, Буњеваца и осталих Словена одржаној у Новом Саду. Скупштини је председавао велики патриота Јаша Томић (коме демократе и разне јеврејске организације данас руше споменике и мењају имена улица и градова која су дата у његову част). Тиме је окончана вековна борба Срба са обе стране Дунава за уједињење у једну државу. У Краљевини Југославији већи део данашње Војводине припадао је Дунавској бановини.

Након Другог светског рата, на власт у Краљевини Југославији су дошли комунисти, који су укинули монархију и формирали социјалистичку републику. Њена територија је била подељена на шест федералних јединица - република (Србија, Хрватска, Словеника, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Македонија). Једино је Србија у свом саставу имала две аутономне покрајине (Војводина, Косово и Метохија), иако је по истом принципу могло бити формирано још аутономних јединица широм Југославије. Овиме је поново почело одвајање Војводине из састава Србије. Злогласним уставом из 1974. године, названим још и „гробар Југославије“, аутономним покрајинама дата су још већа овлашћења и оне су могле да блокирају сваку одлуку Републике Србије, а Србија није могла да се меша у њихова унутрашња питања. Велики Српски патриота, први председник Републике Србије Слободан Милошевић, видевши да такво стање може довести до тога да у случају распада Југославије аутономне покрајине у саставу Србије могу постати независне државе, иницирао је доношење новог устава Србије којима су њихове аутономије враћене у уобичајен оквир територијалне аутономије, а којим је гарантован суверенитет и територијални интегритет Србије. Тај Устав, након што га је на референдуму усвојила натполовична већина свих грађана Србије, усвојен је 28. марта 1990. године.

Након пада Милошевића у октобру 2000. године, нове марионетске власти покушале су поново да изврше издвајање Војводине из Србије. Иако је патриотски премијер Војислав Коштуница 2006. донео Устав којим је утврђен и гарантован територијални интеритет и суверенитет Србије над обе своје покрајине, следећа влада, предвођена ДС-ом, донела је противуставни статут којим су Војводини дата многа неуставна овлашћења. Ова овлашћења проглашена су неуставним од стране Уставног Суда Србије 2012. године и стављена ван снаге, али су представници ДС-а и аутономашких странака ЛСВ и СВМ, који су упркос губитку власти у Републици остали на власти у покрајини, најавили да неће поштовати те одлуке и да ће се жалити Европској унији. Они су рекли и да не признају легитимитет Устава Србије и председника републике Томислава Николића, зато што они нису добили већину гласова на територији АП Војводине. На тај начин они су показали да они не поштују уставност и законитост и државне органе Србије, и починили неколико кривичних дела за које је запрећена и затворска казна до 4 године.

ВОЈВОДА СТЕПА СТЕПАНОВИЋ

Војвода Степа Степановић рођен је 11. марта 1856. године у Кумодражу. Завршио је Артиљеријску школу у Београду. Маја 1876. године добија чин поднаредника, а јуна исте године бива произведен у нареднички чин, и одмах послат на фронт у Првом српску-турском рату. Распоређен је у Шумадијску дивизију, окосницу Моравске дивизије. Учествовао је у ослобађању Беле Паланке, да би се спречило турско заузимање Ниша. Када је турска војска напала колону у којој се кретао Степановић, он је заједно са осталим официрима, заједничким

снагама са обичним војницима, стао да брани положај. Степа Степановић се у овом рату показао као изузетно храбар и способан, па му је 1. децембра 1876. године, званичним државним указом додељена Златна медаља за храброст, и унапређен у чин пешадијског потпоручника.

У Другом српско-турском рату, Степановић се налазио у групи од 300 војника који су имали кључну улогу у ослобађању Пирота, пошто га генерал Јован Белимарковић није успео јуришом преотети од Турака. За заслуге у овом рату одликован је Орденом св. Светислава III степена са мачевима и пантљиком.

Септембра 1882. године добија чин поручника, и бива распоређен у Ужице. Следеће године је постао наставник војног вежбања у Првој крагујевачкој гимназији. Запажано учешће имао је и у Српско-бугарском рату, нарочито у бици код Сливнице. Тада је постао заповедник Првог батаљона 12. пука шумадијске дивизије. Иако су се јуначки борили, краљ Милан Обреновић је наредио опште повлачење, те се српска војска у нереду повукла.

У периоду мира, Степановић се вратио у Крагујевац, где је брзо напредовао у служби, и већ 1886. године био примљен као приправник при Главном штабу. Његову храброст, вештину и енергичност су запазили његови надређени, па је по хитном поступку полагао испит за ђенералштабног капетана. Положио је само теоријски део испита, јер је од практичног био ослобођен, због изузетно доброг показаног знања. У том периоду је постао начелник Штаба Дринске дивизије, па је службу наставио у Ваљеву. За чин ђенералштабног мајора конкурисао је 1892. године, заједно са Живојином Мишићем, који су испит полагали пред Радомиром Путником. Службу је оставио у Ваљеву, све до 1895. године, када је прешао у Београд.

Није био учесник у официрској завери, у којој је убијен краљ Александар Обреновић и његова супруга Драга Машин. У том периоду се, ипак, нашао на месту команданта Шумадијске дивизије, где

је завео чврсту дисциплину, и кажњавао сваку непослушност и немар. Нови српски краљ Петар I Карађорђевић га је, 29. јуна 1904. године, одликовао Карађорђевом звездом.

Генералски чин је добио 1907. године. У новом Влади Краљевине Србије, на челу са Николом Пашићем, 1908. године, генерал Степановић је заузео место Министра војног. У време његовог мандата, војска Краљевине Србије је извршила реформу наоружања, набавивши митраљезе. Током анексије Босне и Херцеговине од стране Аустро-Угарске, Степановић је инсистирао да Србија не покреће рат, јер за њега није била спремна. Због тога је добио оштре критике, а затим и разрешен са министарског места, на које се вратио 1911. године.

Током 1912. године, Радомир Путник и пуковник Живојин Мишић су са генералом Степом Степановићем израдили план мобилизације и стратегију борбе против Турске. То је био основ за објављивање рата Цариграду.

Први балкански рат је генерала Степановића довео на чело Друге армије. Иако је у саставу те армије била и бугарска дивизија, она је поступала искључиво по директивама из Софије, а њен главни циљ је био да омогући несметано кретање српске војске до турских положаја, да би се они сукобили, а Бугари пре Срба заузели Солун. Током Кумановске битке, бугарске трубе су поново показале непослушност, те је Степановић био приморан да интервенише код Генералштаба, који му је одговорио да прихвата молбу бугарске Владе да се Тимочка дивизија (у саставу Друге армије) стави под бугарску команду. Генерал Степа Степановић је брзо премештен у борбу за заузимање града Једрена. Српска војска је ту располагала са 47.000 војника и 72 артиљеријска оруђа. Српска помоћ је оснажила урушену вољу бугарских трупа, јер се српска војска одмах поставила на борбене положаје. Потписивањем примирја, на фронту је завладала опуштена атмосфера. Ипак, генерал Степановић је захтевао приправност својих војника, који су добијали неадекватну материјалну помоћ (храну) од бугарских власти, на шта се и сам жалио, тражећи помоћ од Владе Краљевине Србије. Крајем марта 1913. године, после вишемесечних припрема, отпочео је општи напад на Једрене. Забележено је да се Степановић налазио у рововима, храбрећи своје војнике узвицима: „Браво синци моји. Браво соколови моји!" Након заузимања града, Степа је победоносно умарширао у њега, а затим отишао до места Маричке битке 1371. године, где је служен молебан за све српске витезове.

Када је дошао тренутак за повратак у Србију, бугарска команда је одбила да пошаље возове за српске војнике, те је генерал Степановић рекао да ће у том случају своју војску повести пешке за Србију, кроз бугарска насеља. То је узнемирило Бугаре, који су одмах пристали на његове захтеве.

Стигавши из Једрена у Пиром, генерал Степа је добио наређење о реформи унутар српских армија, а речено му је да узме све дозе предострожности према бугарској граници. Био је и сам уверен у лош исход преговора Срба и Бугара око неких отворених питања. Његове сумње су се обистиниле када је добио наређење команде о затварању границе, због надирања бугарских трупа и почетка Другог балканског рата. Лоше материјално стање српске војске није задало већих проблема у њиховом отпору бугарском агресору. Бугарски парламентарци су били приморани да моле српске војнике за пролаз до Ниша, 21. јула 1913. године, како би отишли на преговоре са српском страном. Мир је закључен 10 дана касније. Друга армија је одмах демобилисана, а Степа је постао члан државне комисије за утврђивање границе према Бугарској.

Када је примио телеграм о атентату на

аустроугарског престолонаследника Франца Фердинанда у Сарајеву, који је извршио Гаврило Принцип, 28. јуна 1914. године, генерал Степа је то прокоментарисао овако: „То ништа не ваља. Дај Боже да Аустрија не баци кривицу на нас. Ако то буде, имаћемо страшан рат, можда европски, или још горе!" Још једном се Степина способност за предвиђање показала као исправна, јер је то био повод за избијање Првог светског рата.

Степановић је отишао у Крагујевац, где је чекао указ о општој мобилизацији. Тамо га је сачекало писмо премијера Николе Пашића, који је Генералштабу дао одрешене руке. Без обзира на велике тешкоће око мобилизације и недостатка основне опреме. Степановић је све снаге довео у ред и поставио на положаје, до 10. августа 1914. године. Под своју команду је ставио Другу армију.

У првом сукобу у овом рату, Степановић је имао доминантан утицај. Сазнавши да је аустроугарска војска поставила понтонски мост на Сави и надире ка Шапцу, своје снаге је распоредио ка Лозници и Лешници, где су требале да зауставе непријатељски продор.

Српска војска под директом командом генерала Степановић је успешно водила борбу на Церу, августа 1914. године. Иако је аустроугарска војска бројала око 20.000 војника више у односу на српску војску, српских војника је погинуло или рањено 16.000, а аустроугарских 23.000 војника. Била је то прва савезничка победа у Првом светском рату. Сам генерал Степановић је био изузетно задовољан успехом својих војника. Због тога је наредио прелазак српских трупа у Аустро-Угарску, 4. септембра, на сремску територију. Ова офанзива је била неуспешна, јер је доста српских војника погинуло, али то није значајно утицало на даљи ток рата. За учешће у сјајној одбрани на Церу, генерал Степа Степановић је добио чин војводе, који се у српској војсци добијао само у ратним околностима. На молбу дописника Полибироа да напише његову биографију и представи га свету као човека који је први поразио Аустро-Угарску, Степановић је одговорио: „Немате шта да пишете. Све што се урадило – урадили су официри и војници моје армије. Они су највише допринели да непријатељ буде побеђен и да се земља ослободи. Када баш хоћете нешто да пишете за француске и енглеске новине, ето то напишите."

Повукао се заједно са српском војском у Грчку, 1916. године, где је учествовао у реорганизовању српских снага. Имао је значајног удела у пробоју Солунског фронта и одстрањивања Бугарске из даљег тога рата. Српска војска је тада муњевитом брзином ослобађала српска насеља.

Степа се повукао из војне службе 1919. године, годину дана након завршетка рата. Остатак живота је провео у кругу породице у Чачку. Његова скромност коју је показао током рата, и тада је наставила да живи. Војвода Степа Степановић је умро 1929. године.

ЛУЈ АНТОАН СЕН - ЖИСТ: РЕПУБЛИКАНСКЕ УСТАНОВЕ

Пише:Лука Пушић

И дан данас, после више од 200 година од велике француске револуције, овај преломни историјски догађај изазива велику пажњу историчара, али и свих људи који размишљају о политици и друштву. Док левичари величају догађај, који је донео свету тековине као што су правна једнакост, политичке и верске слободе, крај феудалних привилигија повлашћених сталежа, са друге стране конзервативни мислиоци сматрају да је од овог догађаја започела декаденција традиционалних вредности старе Европе, победа буржоаског финансијског капитала и прагматичног морала над витешким идеалима наследног племства, као и обезвређивање религије. Ови судови доносе се најчешће на основу друштвеног поретка који је почео да се ствара током Наполеонових ратова и који мање више траје и до данас, и који је оличен у духу грађанских законика који величају својину као најапсолутније право и који су на тај начин прилагођени интересима крупне буржоазије. Међутим, једна струја најчистијих француских револуционара, јакобинци,којисеуданашњој историографији наводе као највећи поборници либерализма па чак и као претече комунизма, заправо су, и поред своје крваве и окрутне владавине, заправо су као крајњи циљ имали стварање једног праведног и утопистичког друштва заснованог на високом моралу и врлинама.

Један од најзапаженијих идолога јакобинског покрета био је Луј Антоан Сен-Жист, члан комитета јавног спаса у време јакобинске диктатуре и посланик Конвента. Сен-Жист се у почетку своје политичке каријере залагао за копромис са краљем и успостављање уставне монархије, према Монтескјеовим замислима. Међутим, разочаран због дволичности краља Луја XVI који се са једне стране заклињао да ће поштовати устав а друге стране ковао заверу са другим монархистичким државама за инвазију на побуњену Француску, Сен-Жист је одбацио идеје монархије и придружио се јакобинском клубу на чијем челу су били најекстремнији револуционари који су се залагали за успостављање републике. Као још увек непознат савременик политичких догађања, послао је писмо вођи јакобинаца Максимилијану

Робеспјеру, у коме је подржао његов политички рад. Након тога, уз Робеспјерову помоћ изабран је за посланика у новом парламенту, Конвенту. Тамо у прво време није узимао учешћа у дискусијама, али је његово прво излагање за говорницом било толико убедљиво да је он после тога постао један од најпопуларнијих посланика. Наиме, током дискусије да ли бившем краљу треба да суди редован или посебан суд, он је рекао да краљу не треба уопште судити него поступати са њим као са заробљеним непријатељем, јер је тај краљ био у отвореном рату са својим народом и уколико би суд, хипотетички, пресудио да Луј није крив, онда би то значило да је цео француски народ крив што се подигао против њега. Написао је највећи део француског устава из 1793. године, који због ванредног стања никада није ступио на снагу. Од 1793. године био је члан Комитета јавног спаса, извршног органа француске револуционарне власти. Као изасланик Конвента, послат је на фронт да подигне морал војницима, и брзо је постао веома популаран код обичних војника јер је увек био спреман да саслуша све њихове примедбе, али је изазивао страх и трепет код официра, од којих је неколицину скратио за главу због мањих преступа, и током његовог ангажовања на фронту француска војска однела је неколико значајних победа. Када се вратио у Париз, тамо је био отпочео Велики Терор, односно немилосрдни и крвави обрачун јакобинаца са свим непријатељима револуције. Џелат је радио без престанка сваког дана од ујутру до увече, што је давало поштеном народу задовољство да гледа како лете главе онима којима је сасвим неоправдано до пре само пар година морао да се понизно клања. Сен-Жист је сматрао да су у условима интервенције монархистичких земаља споља и ројалистичке побуне изнутра, ове мере биле оправдане, иако је, као уосталом и Робеспјер, начелно био противник смртне казне. Због свог енергичног залагања за терор са једне стране, и пријатног и лепог физичког изгледа са друге, остао је упамћен у историји под надимком „Анђео смрти“. Био је врло енергичан револуционар а то је захтевао и од других, тражећи да сваки члан Конвента који не докаже да би био обешен у случају контра-револуције, поднесе оставку. Како се терор све више ширио, на гиљотину долазили су не само племићи и монархисти, већ и неки од вођа револуције, као што су били Дантон и Камиј Демулен (који је за Сен-Жиста рекао да “носи своју главу на раменима као свету тајну”), којима је Сен-Жист лично написао налог за хапшење јер су скренули са револуционарног пута и правили компромисе са монархистима. Када је терор постао неиздржљив и када нико од посланика Конвента више није био сигуран у свој живот, они су подигли заверу против јакобинаца. Сен-Жист је био обавештен о завери, међутим, уверен у исправност својих поступака, у ноћи пред заверу написао је говор којим је желео да раскринка заверенике и њихове праве циљеве. Међутим, тек што је следећег дана за говорницом изговорио неколико реченица, завереници су устали и почели да скандирају „Смрт тиранину!“ мислећи на Робеспјера и да звижде Сен-Жисту, а председавајући у Конвенту почео је да звони како би онемогућио Сен-Жиста да настави своје излагање, јер се знало да је он одличан говорник и да би могао да преокрене ставове већине посланика. Сен-Жист није хтео да одступи и морали су силом да га однесу са говорнице. Након тога изгласано је да се Робеспјер, Сен-Жист, Кутон и остали главни јакобинци ставе ван закона. Тада је у салу Конвента ушао народ и ослободио осуђене, али је Конвент затим сазвао војску из провинција која је ушла у Париз и током ноћи окружила зграду у којој су се они крили, приморајући их на предају. Већина њих

су покушали самоубиства на разне начине, једино је Сен-Жист остао прибран. Следећи дан на суду, када су га питали за идентитет, он је показао Устав урамљен на зиду и рекао: „Ја сам онај који је ово написао!“. Сви су осуђени на смрт и истога дана су погубљени. Сен-Жист је тада имао 26. година. После тога на власт је дошла „термидорска реакција“ која је постепено рушила све тековине револуције и успоставила режим који није одговарао обичном народу већ само крупнијој буржоазији.

Сен-Жист је за собом оставио мало познати спис „Републиканске установе“, од кога су сачувани само фрагменти. У њима откривамо како је требало да изгледа идеални свет који је хтео да успостави као резултат револуције. Он се залагао за увођење нових друштвених установа у француско друштво, које би, по њему, биле сигурнији темељ новој француској републици од било ког устава, закона или државне институције, јер су се заснивале на унутрашњим а не на спољашњим поривима. За разлику од норми друштвеног морала из времена монархије, које је сматрао погрешним и изопаченим, он се залагао за потпуно нове односе међу људима као равноправним грађанима.

Сен-Жист замишља из корена трансформисану Француску, у којој је цео друштвени живот базиран на моралним, хуманим и духовним начелима и врлинама. Друштво које он скицира по многим стварима нас подсећа на античку Спарту и рану Римску републику, само што нема надређених и подређених класа већ сви људи на рођењу имају једнаке могућности. Како он каже, „грађани до пете године припадају мајци, а од пете године до своје смрти припадају републици!“. И заиста, по његовом нацрту, са навршеном петом годином, сва мушка деца се одузимају од родитеља и до двадесет и прве године живе и школују су у посебним школама. Тамо се они уче пољопривредном и занатском раду, физичким активностима – пливању и трчању, а касније и војним вештинама. Али најважнији део њиховог образовања било је да им се усаде врлине које би их учиниле ис правним грађанима, да поштују једни друге, изражавају се кратко и прецизно („без декламовања“), и посебно је интересантно да се строго забрањује физичко кажњавање деце, што се тек данас усваја као најмодернија тековина.

Када би грађанин напунио двадесет и једну годину, давао би свечану изјаву о томе ко су његови пријатељи, и та изјава би се обнављала сваке године. Сен-Жист је ово прописао јер је ценио вредност пријатељства међу људима. Грађанин са својим пријатељима не би могао да води спор нити да заснива уговорни однос; у рату би са њима служио у истој јединици; у случају смрти једног од пријатеља његови остали пријатељи би га сахранили а после би водили рачуна о његовој деци. Грађанин који се покаже некоректан или незахвалан према свом пријатељу био био прогнан, а исто тако би прошао и човек који пријатеља нема. Брачни односи такође су регулисани на својеврстан начин. Склапање брака било је потпуно слободно и било је строго забрањено спречавати бракове због различитих имовинских стања или порекла супружника, што је у доба монархије била распрострањена појава. Брак се склапао изјавом пред судијом, али у случају да супружници у првих 7 година свог брака не роде или усвоје ниједно дете, судија би поништавао њихов брак и забрањивао да у будуће живе заједно, јер су се показали друштвено неодгворно. Мајка која би одбила да дОји своје дете, што је било врло учестало међу женама из виших сталежа, „у очима народа није мајка“.

Сен-Жист је посебно поштовао старост и написао

је старе људе посебно треба поштовати. Сваки грађанин који би навршио 60 година, на свој шездесети рођендан би, уколико нико нема основаних замерки на његов живот, у храму добијао врпцу беле боје коју би качио око руке. Након тога, овај старац би на неки начин постао цензор јавног морала, и имао би права да контролише и критикује понашање државних органа, као и да учествује у васпитавању младих и да надзире њихове приватне животе. Осим тога, старци са белом врпцом не би могли да буду кажњени прогонством већ само укором уколико почине неку грешку.

Како би међу поштеним грађанима увек владао позитиван дух колегијалности и солидарности, они грађани који би били у било каквој свађи или размирици, морали би разлоге своје свађе да без одлагања изнесу у храму пред судијом и окупљеним народом, под претњом прогонства уколико то одбију.

Што се тиче привреде, Сен-Жист је дозвољавао слободно тржиште, али нико није могао да живи искључиво од туђег рада. Сваки власник земље био би дужан да истовремено буде и земљорадник, као и да, према величини имања, држи неколико животиња из реда стоке. Не би више било слугу и лакеја, већ би човек који ради за другог човека био у његовој кући примљен као члан породице и јео би за столом заједно са осталим члановима његове породице. Имовина непријатеља револуције би се конфисковала и била би подељена најсиромашнијим грађанима. Сиромашни, а посебно унесрећени и инвалиди, добијали би увек социјалну помоћ а према богатијим грађанима би се опходили „као са себи подређеним“, јер су они на неки начин посредно криви за њихову невољу.

Право гласа требало је да буде опште и једнако, оличено у народном представништву као врховном законодавном телу. Што се тиче функционера извршне власти, као и судија и магистрата, они би били под строгом контролом и током свог мандата морали би да се посвете искључиво својој служби а многа грађанска права би им у том периоду била сужена (Сен-Жист је чак написао да је државни функционер заправо испод грађанина).

Што се тиче војске, она би била општа и народна. Сен-Жист је инсистирао на развијању храбрости и пожртвованости. Заповедници су морали да поштују лични интеритет својих војника, и да у рату покажу још већу храброст него они. Кукавичлук је осуђивао, и забранио је да родитељи загрле сина који је побегао из војске. Сви који буду дали животе за Отаџбину били би поштовани као моћни духови који духовном подршком штите народ од свих непријатеља у будућности.

Као државну религију Сен-Жист је видео култ Врховног Бића, које награђује врлине и кажњава злочине људи, а све религије је сматрао само варијантама те основне религије. Тако би вршење обреда свих религија било дозвољено у свим храмовима, али свештеници не би могли да излазе на улицу са обележјима своје религије. Поред тога што су се у њима вршили верски ритуали, храмови су требали да служе као својеврсни центри друштвеног живота, јер су се у њима склапали уговори, давале свечане изјаве, заклетве, склапали и раскидали бракови и решавали спорови.

Дело Сен-Жиста отвара нам један нови свет, супериоран и у односу на дубоко неправедно друштво француске монархије, у којима је 1% на основу рођења привилегованог становништва живело у претераном раскошу, раскалашности и великом разврату док је огромна већина народа гладовала, али и у односу на данашње либерално капиталистичко друштво, оперисано од свих идеала дубљих од материјалних вредности, новчаног богатства и хедонизма. Овај велики човек, који је дао живот за своје идеале а који је неправедно запамћен

ИНТЕРВЈУ: МЛАДЕН ШВАРЦ ХРВАТСКИ ДЕСНИЧАР О БУДУЋНОСТИ ЕВРОПЕ И ОДНОСИМА СРБИЈЕ И ХРВАТСКЕ

Интервју водио:Лука Пушић

Поштовани читаоци, данас је са нама Младен Schwartz, хрватски политичар.

1. Господине Schwartz, за почетак реците нашим читаоцима нешто о себи.

Рођен сам у Загребу 1947. Убрзо ми је отац, пуковник ЈНА, премештен у Београд, где сам прошао школе и завршио студије философије код београдске филијале Праксисоваца. Дипломски рад, целу књигу од преко 200 страна, написао сам о онтолошком доказу постојања Бога. (И данас може да се погледа на београдском Философском факултету.) Већ као студент држао сам предавања у јавности – у Београду и Новом Саду – и писао по часописима. То је било у време „либерал-комунизма“ Марка Никезића и Латинке Перовић, па сам доста оштро нападао и марксизам и комунизам.

Због тога, као и мог интензивног дружења са „дисидентом“ Милованом Ђиласом, бившим другим човеком у држави, за мене се заинтересовала Удба, и на вест из својих извора да властодршци планирају да ми одузму пасош, сместа сам се удаљио из земље. Провео сам 17 година у Немачкој, радио на докторату, писао за немачке десничарске часописе, и врло активно учествовао у раду хрватске емиграције на рушењу Југославије. Уствари сам симпатије за хрватску борбу добио још у Београду, пратећи држање званичне Србије и нормалних српских људи према „хрватском питању“, и постепено сам се идентификовао са циљевима хрватског национализма (пробудивши се, да парафразирам Канта, из одређеног младалачког „антинационалистичког дремежа“). Томе сам веран до данас, као и својим десно-конзервативним, антикомунистичким, антилибералним и антидемократским убеђењима, која сам учврстио још у раној младости.

Вратио сам се у Хрватску одмах после националног преврата 1990. Био сам уредник „Хрватског права“ у Хрватској странки права Доброслава Параге. Дошавши у сукоб са њим, основао сам 1994 Нову Хрватску Десницу, једину хрватску странку коју је режим одбио да региструје. Објавио сам више хиљада наслова, десетак књига (о десници, демократији, данашњем времену, Хрватској), деловао на радију и телевизији, где сам, заједно са једним колегом с лева, водио врло гледану емисију „Земља-зрак“ (земља-ваздух). Основао сам и уређујем десничарски часопис „Ултиматум!“ (штампана и интернетска верзија).

2. Како описујете данашње стање у Хрватској, и шта је по вама највећи проблем те државе?

Највећи је проблем данашње хрватске државе у томе да она уствари не постоји. Она није суверена држава, за шта су се Хрвати борили у прошлом рату. Њено је сутство у Хагу, законодавство у Бриселу, а извршна власт је свуда на Западу; који год кутак наведете, нећете да погрешите. Хрватска је на најбољем путу да пропадне, као народ и као држава, у раљама европске уније као суперјугославије. Хрватски је национални

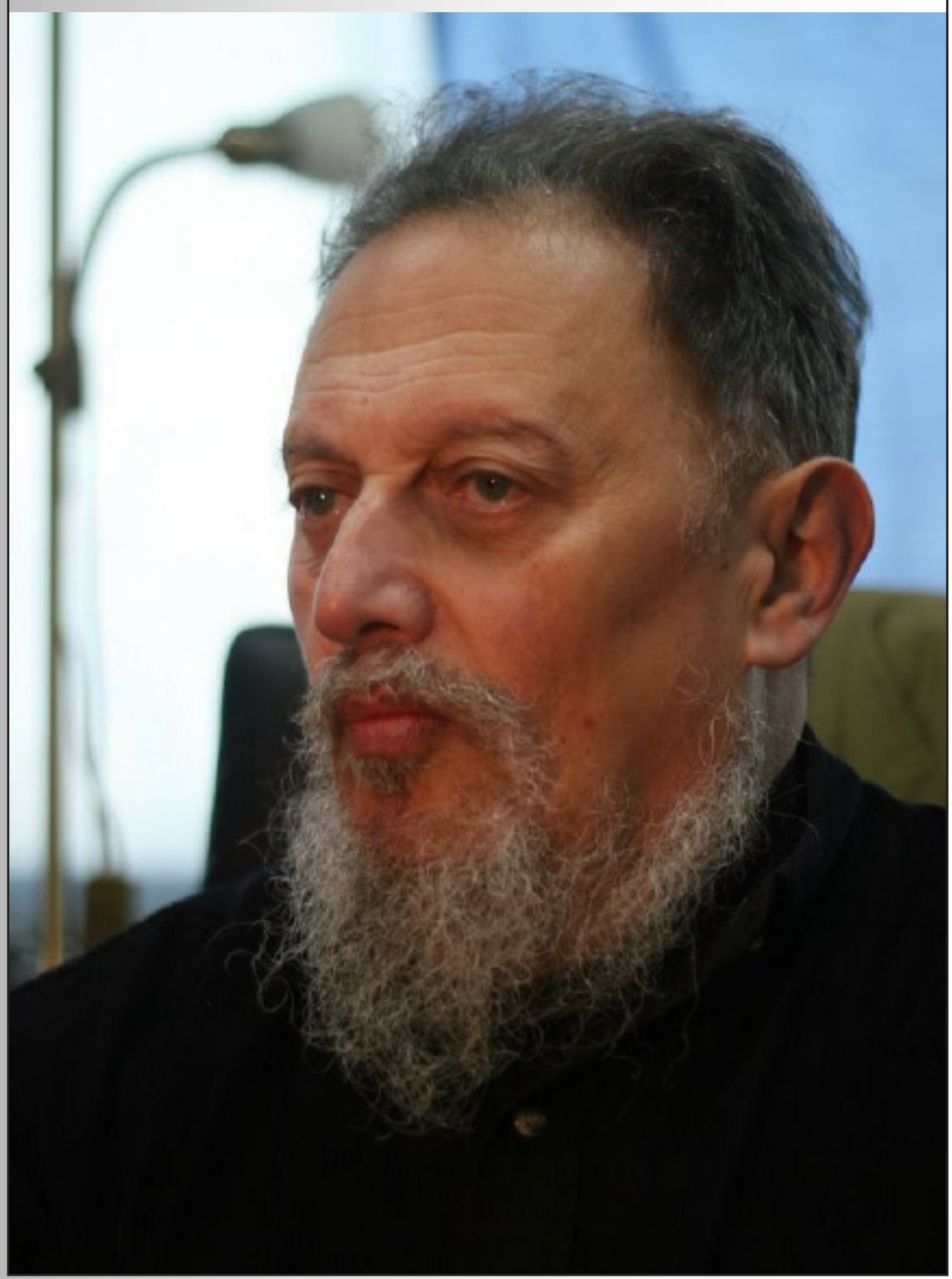

идентитет закржљао. Има помало истине и у тврђењима да тај идентитет пре свега паразитира на антисрпству, дакле на једном негативном усмерењу, које нема јасног позитивног упоришта. То је, на пример, мишљење хрватског десничарског политичког мислиоца, мога пријатеља Томислава Сунића. Хрватске границе су произвољне и непотпуне, преузете од југословенске, титовске, комунистичке социјалистичке републике Хрватске. Хрватска војска је уништена, понижена, поражена не од Београда, него од Загреба, од владајућих цивила у страној служби. Економија и финансије дотучени су, прихваћен је најгори модел, људождерски капитализам, са својим политичким еквивалентом, либерално-демократским парламентаризмом. Тај модел главни је кривац за највећи број невоља које су у ово време снашле хрватски народ. Владајући слој, регрутован демократским механизмима, састављен је од мањевредних дегенерика, велеиздајника, изрода и апатрида, а у најбољем случају од сивих медиокритета и послушних апаратчика без личности и кичме. Духовну климу, норме, етос и укус намеће удружена коалиција коју називам Антихрватском, а у коју спадају сви ти јучерањи, а данас подгрејани, рециклисани југословени, комунисти, партизани, па њихови данашњи коалициони партнери, лево-либерални проповедници грађанских слобода и људских права, политички хомосексуални агитпроповци и феминисткиње, борци за животињска права, вегетеријанци, атеисти, нудисти, милитантни припадници националних мањина и како се сви ти већ не зову. Живимо у атмосфери афера, корупције, декаденције, аномије, депресије, очаја и безнадности, десничарске су снаге великим делом разбијене, провинцијалне, безидејне, а народ као целина ужурбано срља у демографску смрт. Има ли уза све то и нечега доброг? Дабоме да има, нашло би се. Има ли још уопште наде? Има и ње, али је простор наде све ужи. Ако се у најскорије време не организује и неустане свеоно што у хрватском народу здраво дише, све што је херојско и аскетско, полетно и енергично, способно, поштено, племенито и верно принципима државотворног национализма и јуначке деснице – црно нам се пише. Није нарочита утеха ако утврдим да се у сличном положају данас налазе и други европски народи, па, како видим, и наши српски суседи.

3. Ви се декларишете као Фашиста. Шта подразумевате под тим појмом, и да ли се то разликује од онога што се код просечног

грађанина схвата под појмом фашизма?

Поједностављено, може и тако да се каже. Али нисам неки ортодоксни фашиста, пре бих то одредио као интелектуалну, идеолошку, философску, политичку блискост класичним фашистичким покретима, њиховом политичком креду, етици и естетици, неофашистичким струјањима и размишљањима у окружењу Конзервативне револуције и Нове деснице. Наравно да фашизам за мене значи нешто друго од онога што он означава у популарној употреби, као име за апсолутно зло, као реч у функцији страшила и батине за све оне чије мишљење и / или понашање одудара од модела што га прописује владајући либерално-демократски терористички тоталитаризам. Када ја говорим о фашизму, тачније, фашизмима (јер покрети су били различити, иако је оправдан и збирни појам или термин у једнини: фашизам, с обзиром на оно битно што им је заједничко) – онда пре свега имам на уму реални историски фашизам.

Фашизам је случајно изгубио рат, па је по ратним победницима, по демо-комунистичкој коалицији и њеној добрим делом фалсификаторској историографији, криминализован и демонизован. Приписана су му као нарочит грех и нека обележја у већој мери карактеристична за комунизам и демократију (тоталитаризам, империјализам или геноцид, да не говорим о детаљима као што су расизам, еугеника и сл.) Међутим, када ја говорим о фашизму, онда дакле мислим на фашистичке покрете и владавине какви су заиста били. У томе налазим и добрих и лошијих састојака; и онога што је несумњиво мртво, али и нечега што је живо, или га вреди оживети: Јака и поносна, суверена национална држава, снажна војска, начело Вође, елитизам, ауторитет и хијерархија, дисциплина, жртва и одговорност, ред и рад; напослетку, ефикасна алтернатива тиранском комунизму и декадентној либерал-демократији. Све оно чега данас нема, али би било спасоносно, а уместо да се на томе учимо, морамо данонoћно да слушамо приглупе антифашистичке мантре. Но потребна нам је здрава тотална држава, а не држава ноћни чувар, минимална држава. Њу имамо данас, а са којим резултатом? Да се јавност немоћно згражава над злочином, уместо да га се драконски и егземпларно кажњава по кратком поступку. И да се жена, па ни мушкарац, не усуђује ноћу да прошета кроз град. А најтоталитарнија (само нежно, неприметно тоталитарна) јесте либерална демократија са својом тиранијом толеранције, са подвалом и деспотијом „људских права“, са провокативним терором декадентних мањина као инструмента специјалног рата.

4. Ви сте 2011. били кандидат за 4. Ви сте 2011. били кандидат за председника Хрватске. Како сте прошли на тим изборима?

Оно на шта смо мислили нису били претседнички, него парламентарни избори. Ја сам намеравао да се кандидујем за претседника 1997, али наши људи због немарности нису на време скупили потписе у Ријеци, тако да укупно нисмо имали 10 хиљада гласова потребних за истицање кандидатуре. А на парламентарне изборе 2011 пријавио сам се на једној мало познатој самосталној листи, без икаквих изгледа. Циљ ми је био искључиво да дођем на иначе ми забрањени први програм ТВ, са сажетим програмом, и то је снимак који може да се нађе и на интернету. У Хрватској, као ни у Србији или у некој другој држави парламентарне демократије, немогуће је да на „слободним и поштеним изборима“ дођу на власт здраве снаге националног спаса. То се ради на други начин.

5. Постоје све веће сумње да, упркос званичној демократији, независни

кандидати који немају подршку неформалних, а посебно финансијских центара моћи, немају никакве шансе да дођу на власт ни у једној држави Европе. Да ли сте имали неких потешкоћа у кампањи, или случајева да су медији фаворизовали кандидате великих странака, које се залажу за улазак у ЕУ, НАТО и либерални капитализам?

Ево, то Вам и кажем. Није реч само о независним кандидатима, него још више о правим циљевима и визијама, који одударају од владајућих демократских догми, малограђанског опреза, од самих оквира система у којима је немогућ било какав темељни, радикални захват. А без њега не може да буде ни озбиљних промена, него се све врти у зачараном кругу непокретног и истог; то Вам је рециклажа увек истих (и међусобно истих) партија, истих потрошених људи, истих глупости, истог мањка идеја и идеала, и тако све остаје на старом, на бескрајном јавном блебетању тамо где су потребне мужевне и судбинске одлуке. У Хрватској, а свакако и код вас, нужан је жестоки заокрет, да се подвуче линија под ову досадању и актуелну материјалну, али пре свега духовну беду, и да се крене са револуционарним реформама, да започне Све Ново!

6. Залажете се за промену хрватског устава, и увођење диктатуре са неограниченим овлашћењима. Због чега је то потребно, и како би била устројена држава под вашом влашћу?

Моја је формула, и нас окупљених у Новој Хрватској Десници: Национална револуција – Национална диктатура. Да бисте спровели реформе о којима говорим, морате да добијете неограничени мандат, како вас не би, после неколико година, тек пошто сте започели са дубинским резовима, помео неки нови ћеф бирачког меса. Да би се помогло народу, власт дабоме треба да буде националистичка, одговорна, аскетска, али она мора да добије и могућност да остварује своје замисли неометана прекидима мандата, микрополитичким и метаполитичким (овде у смислу: бављења политике самом собом, уместо народним добром) натезањима са изборима, коалицијама и опозицијама, уважавањем којекаквих шпијунских удружења цивилног друштва, терористичких медија и сличних параполитичких израслина на државном ткиву. Држава какву желимо мора да буде јака, национална и социјална, праведна и солидаристичка, поносна и достојанствена, заснована на принципима ауторитета и хијерархије, владавине аутентичних елита, природне аристократије, борбе и жртве, дужности и одговорности. Мора да буде органска, хармонична, лишена препрека и кочница у саобраћању Вође, владајуће елите и народа. Мора дакле да елиминише политичке партије као најсигурније сретство за разбијање националног јединства и за потпиривање перманентног латентног грађанског рата међу припадницима народног организма. Ја нисам противник монархије, напротив, али монархију схватам у буквалном смислу наследне краљевине у којој суверен заиста влада, а не претставља смешну церемонијално-протоколарну парадну марионету, како је то случај у данашњим крунисаним демократијама у Европи. Међутим, наше су хрватске династије изумрле, а не би ваљало стварати нове или доводити стране. Зато сам у овом тренутку за Хрватску присталица републиканског уређења.

7. Помињали сте сталешки, уместо партијског сабора? Да ли се ту ради о поновном успостављању сталешког друштва, са феудалним привилегијама и неједнакошћу?

Парламенат треба да се састоји од стварних слојева у народу, уместо од механички насталих случајних, партикуларистичких, идеолошки усмерених партија. Дакле, у парламенту треба да буду заступљени например претставници војске, свештенства, радника, сељака, занатлија, националне интелигенције, али не бих ишао тако далеко да у народну скупштину примам чланове свих професија по угледу на фашистичке корпорације. Неједнакост је антрополошка категорија која свакако треба на одређен начин да се артикулише и политички. Нисам за апсутутна и недиференцирана права и слободе, него заиста треба да обновимо дух онога што Средњи век познаје, а ја на хрватском називам: правице и слобоштине. Одмерене, адекватне и конкретне, за разлику од апстрактно-утописког просветитељског учења о некој неограниченој грађанској „слободи“. Као што је неједнакост антрополошка категорија, тако је слобода метафизичка категорија, и задатак је политике да је тек преведе на њен, политички језик.

8. Ви сте против чланства Хрватске у ЕУ и НАТО. Због чега? Посебно кад знамо да су ове међународне организације, а посебно сједињене америчке државе, дале одлучујући допринос распаду Југославије и постојању Хрватске као независне државе?

Против сам чланства које помињете зато што сам против свих видова интеграције у којима страда национално-државни суверенитет. НАТО је војни савез коме је истекао рок трајања са нестанком биполаритета у свету, нарочито Европи, и са престанком хладнога рата. Што је још горе, НАТО је у међувремену дегенерисао у солдатеску која претставља тек помоћну трупу јудео-америчког империјализма. Као чланица НАТО-пакта, Хрватска је принуђена да учествује у туђим ратовима и против земаља као што су оне исламско-арапске, које би по свим разлозима требало да са нама буду у пријатељским односима. За љубав Јевреја и њихове државне узурпације у Палестини ми бисмо требало да ратујемо противу Либије, Сирије, Ирана, Ирака, Авганистана..., са којима нас везује солидарност, па и због хрватских муслимана, или муслимана хрватског порекла, у нашим крајевима. А ЕУ је за нас, и за све друге европске народе, неприхватљива као карикатура Европе, као јудео-масонска, техно-бирократска, ненародна, наднародна, противународна, вештачка и, напослетку, лажно-демократска, пљачкашка, поробљавајућа, централистичка, тоталитарна и тиранска заједница, која је и афричка и азиска, и америчка и јеврејска и све друго, само није европска. Ми са својим европским камерадима радимо на изградњи платформе за један Нови европски поредак, у коме мора да буде места за све европске народе као достојне, слободне и суверене припаднике нашега заједничког, великог и славног континента беле расе. Што се америчке улоге при распаду Југославије тиче, она је била исувише половична, недоследна и амбивалентна, да би заслужила неку нарочиту похвалу.

9. Залажете се за политичку неутралност Хрватске. Какво мишљење имате о Русији и Кини, и другим земљама у успону изван западног света? Узмите у обзир да суте земље велики савезници Србије и Српског народа.

Хрватска треба да буде неутрална држава, јер то следи већ из принципа суверенитета. У одређеним, граничним историским ситуацијама замислива су савезништва ради остварења националног или расно-континенталног интереса. Важно је имати по могућству добре билатералне односе са што већим бројем држава, а наравно да ту спадају и тако велике и важне земље као што су Русија, Кина, Јапан, Индија, Бразил или САД. Ко је ваш савезник, ваша је ствар и у то немамо разлога да се мешамо. Разумљиви су

ваши специјални односи са Русијом на основу словенства, православља, историских веза, одређених аналогија између улоге Србије и Русије у бившим државама Југославији и СССР. Хрвати, а нарочито на десном крилу, врло поштују Русију, велики руски народ, његову политичку и културну традицију. Уосталом, и Хрвати су се у историји понекад окретали ка Русији: Јурај Крижанић, Људевит Гај, Еуген Кватерник, Стјепан Радић, Мирослав Крлежа – да поменем само ову петорицу изузетно важних људи. Али сматрам да би место Русије у будућој Европи требало да буде посебно, због тога што она није само европска земља. И тај посебан статус не би смео да јој буде на штету, него напротив, да истакне њен нарочит геополитички положај. Али то ме не води Евроазијанизму, који, како видим, и у Србији добија све више поклоника. Имам врло високо мишљење о Александру Дугину и његовим размишљањима, но за мене је Европа јединствена, не може да се дели у евроазијанистичко и атлантистичко подручје, и још усто у неку средњеевропску тампонску зону.

10. Како видите Европу, након распада Европске Уније и НАТО пакта? Да ли нас без ових организација чека неки период боље будућности и благостања?

Уз ово што сам већ рекао, дакле сем што је видим као засебан и јединствен континенат беле расе (са депендансама у Америци и Аустралији; Африка и Азија за Европу су у међувремену изгубљене, и добро је да је тако, јер је Свевишњи свакој великој раси доделио један континенат), континенат коме је на специфичан начин придружена евро-азиска Русија, боља будућност и благостање, и материјално и духовно, замисливи су само ако се у европским државама домогну власти здраве снаге спаса. То је процес који може да започне као покрет у неком од европских народа, мањих или већих, па да то зарази остале по моделу домино-коцки. Тако се већ и дешавало у случају историских европских револуција, оних 1848, 1968 и 1989. Варница може да кресне у Немачкој, Грчкој или Србији, у Хрватској, Португалу или Италији, па да се ланчано пренесе на суседне и оне удаљеније земље. Предвиђам баш такав сценарио за догледну будућност. Бићемо сведоци нечега што провизорно, у белешкама, означавам скраћеницама као ЕУР (Европска револуција) или ЕЛЛА (Еуропеан Легитимате Либератион Army). У исти мах треба да се ослободимо псеудоевропског еуроуниског скандала и либерално-демократске тираније. У том тренутку, када збацимо срамни баласт, биће за нас беле људе поново све отворено. Наступиће Нови Еон части и величине. Није лако; све што је велико јесте и тешко. Све што је велико, у опасности је, наводи философ Хајдегер (Хеидеггер) Платона у своме славном ректорском говору. Али, како Хајдегер такође тврди, поводећи се за песником Хелдерлином (Хölдерлин) – где је опасност, тамо се помаља и оно спасоносно.

11. Како по вама треба уредити социјалне и економске односе, након што се ликвидира неправедни и анти-социјални капиталистички поредак? Треба узети у обзир и огроман спољни дуг Хрватске.

Ја се залажем за националну државу, која самим тим мора да буде и социјална, јер националист не може да дозволи да било који сегмент народнога корпуса страда, него мора све саставне делове народа да обједињује у духу свеопште солидарности. Што се тиче економије, присталица сам великим делом државне својине, која је претпоставка за потребне интервенције у смислу социјалних гаранција, а приватни сектор сматрам неопходним, с тим да је потребно да буде под строгом и одговорном контролом. Спољни дуг данашњег режима у Загребу не сматрам нашим проблемом и проблемом хрватског народа, и о њему ће да

се расправља и одлучује када куцне час.

12. Какво место у друштву по вама треба да има религија? Негде се позивате на Бога, а негде на Ничеа који је рекао „Бог је мртав“.

Присталица сам секуларне државе, већ и зато што у хрватском народу има више конфесија: католичка, православна и муслиманска, а да не говорим о свакако доминантном слоју ирелигиозног становништва, у свим варијантама од индиференције преко агностицизма до атеизма. Велика политика, Држава (као, уосталом, и велика уметност) већ сама у себи носи оно сакрално, и онда ако није ослоњена на неку конкретну црквену организацију. У том смислу држим се политичког гибелинизма. На плану идеја, имам свој философски приступ религиозном, сматрам се боготражитељем, а Ничеа (Ниетзсцхе) се држим пре свега у његовој аристократској антропологији. У његовом противљењу егалитаризму, које већ деценијама називам диверсизмом, становиштем људских разлика. Уосталом је баш диверсизам оно што битно разликује све облике теориске и практичке деснице од нивелаторске, егалитарне левице. Шта је међутим Ниче мислио под смрћу Бога, друго је и сложено питање. У сваком случају, како сам написао још као студент у једним београдским новинама, у великом тексту о Ничеу – он је толико нагласио идеју Хијерархије, да му је понестало даха за идеју Трансценденције, оностраности, Бога. Те су две идеје за мене комплементарне и нераздвојне. Платон и Ниче иду заједно, што год њих двојица о томе мислила.

13. Рекли сте на једном месту, да се залажете за хрватску католичку цркву која би била издвојена од Ватикана? Да ли би то било нешто налик на Англиканску цркву, која задржава неке католичке обреде али не признаје папу за поглавара? И зар то није чудно кад знамо да је кроз историју римски папа био један од највећих покровитеља Хрвата.

Утицај Римокатоличке цркве на хрватски народ и државу био је голем и амбивалентан. Од раног Средњег века хрватска Држава и Црква имају посебне односе. Али може се говорити и о негативном утицају Цркве на хрватско национално биће у смислу универзализма, пацифизма, апстрактног хуманизма. Кроз векове, као католици, Хрвати су се борили за стране интересе, носећи поносно титулу Антемурале Цхристианитатис. У прошлом веку, Црква је добрим делом подржавала стварање Југославије, верујући да ће у њој добити прилику за преобраћање православаца у католичанство. На тој линији су крчки католички епископ (бискуп) Махнич, Карађорђевићев министар полиције, свештеник Корошец, па и млади Степинац, уосталом солунски добровољац, који је због тадашњег свог југословенства уживао нарочите симпатије краља Александра.

Што се мене тиче, нисам по сваку цену за издвајање хрватских католика из оквира римске Цркве. Уосталом, једна хрватска католичка црква већ и постоји, она је старокатоличка, али закржљала до секте без већег утицаја. Међутим, проблем садржан у начелном спору националне политике са универзалистичким, наднационалним центром с оне стране граница, свакако је ту. Још један велики принципијелни проблем јесте скретање Рима улево са Другим ватиканским концилом. Напослетку, недавно се римска Црква директно поставила против хрватског национално-државног интереса, тражећи да се бивши манастир (хрватски: самостан) у истарској Дајли са земљиштем препусти италијанским бенедиктинцима. Двојица последњих папа

усред Загреба сугерисала су хрватском народу обнову Југославије (Јован Павле ИИ) и безусловно придруживање европској унији (Бенедикт XVI). А пре неколико недеља вратио се из хашког заточеништва велики хрватски победнички војвода, генерал Готовина, кога је здрави део народа већ видео као спасоносног вођу војне хунте, а он се, очигледно искварен и погрешно схваћеним католичанством, вратио у обличју неке врсте скроз аполитичног секуларног проповедника и миротворца.

Због свега тога, у националним круговима почело је озбиљно да се размишља о алтернативама верности римокатоличкој Цркви: споменута Хрватска католичка црква, Хрватска православна црква, Протестантизам, стари ирански Зороастризам, па хрватска варијанта паганства...

14. Помињете и Хрватску православну цркву. Каква је то црква, и да ли постоје Хрвати православне вере? По православним канонима за стварање нове цркве потребна је сагласност цркве на чијој територији се она налази, а данас је то Српска православна црква. Како мислите да дође до те сагласности?

Ја иначе гајим велике симпатије за православно Хришћанство, због аутокефалности његових цркава, и због наглашеног мистичког елемента у литургији и теологији. Ипак, друге гране Хришћанства наглашавају друге важне, комплементарне садржаје: реч Божју (протестантизам) и црквену институцију и њену хијерархију (католичанство). Познавао сам доста православних свештеника, међу осталима и садашњег епископа Бачког, господина Иринеја Буловића, који ми је био колега на београдском Философском факултету. Слушали смо заједно грчки и латински и доста дискутовали о многим питањима. Јасно ми је које су канонске тешкоће на путу одвајања Хрватске православне цркве. Један је покушај учињен у време Независне Државе Хрватске, и проблеми су били једнаки, али био је то први корак. Пре или касније, овако или онако, мораће да се покрене тај процес, јер Српска православна црква, која иначе ужива моје пуно поштовање, с обзиром на њену непроцењиву вредност и заслуге за српски народ, његову веру, културу и национални опстанак – на хрватским подручјима претставља политички фактор, страну агентуру противну хрватском националном интересу, због своје тежње посрбљивању хрватских православаца (којих наравно има, и тако се и декларишу), а у служби великосрпског хегемонизма.

15. Какво је ваше мишљење о Јеврејима? Постоји ли јеврејска завера и да ли су они заиста доминантни у данашњем управљању светом?

Јевреји су бесумње необичан, занимљив и способан народ. Од самог почетка они су предмет врло нарочите антипатије свих народа у чијој би се средини нашли. Од старога Рима до данас, антисемитизам је константа у простору и времену. И кроз векове, примио је различите појавне облике: од хришћанског, религиозно-метафизичког, преко економског, до модерног националистичко-расног и политичког антисемитизма. Ја мислим да је данас неприхватљиво и неизводљиво прогонити цело јеврејско становништво, али легитимно је и упутно од њих захтевати да се, у државама које су их прихватиле, понашају лојално, да не изигравају државу у држави и израелску агентуру, која се у ситуацијама дилеме ставља на израелску страну уместо на страну домицилне земље, или да се иселе у Израел, тако дуго док та њихова узурпаторска творба на тлу арапске Палестине буде опстала. А ако Израел

пропадне, мислим да ће се јеврејско питање моћи да реши у некој од пустињских држава његове покровитељке Америке (Невада, Аризона или Нови Мексико). Јевреји већ имају успешно искуство са претварањем пустиње у плодно тле, а показали су и да су врло способни у организовању и вођењу државе и војске (што им је почетком XX века, у почецима ционистичког покрета, порицао њихов сународнјак, генијални млади философ Вајнингер (Weininger).

Ја себе сматрам политичким антисемитом, јер сам дубоко противан тој јеврејској склоности стварања државе у државама, њиховој држави Израелу и њиховом раду на стварању светске, глобалне државе, космополиса. Тај потајни рад, јудео-масонска кампања протов „гоја“, не може да се сматра јединим фактором нашега света, иначе свих нас више не би било, али одређена завера је неспорна. Ја нисам догматски присталица теорије завере, да бих их видео и где постоје и где не постоје, али ту завере очигледно и несумњиво има.

16. У медијима се чује да сте и ви пореклом Јеврејин? Да ли је то истина, и ако јесте како се то уклапа са вашим одушевљењем за усташку идеологију, која је Јевреје сматрала непријатељском расом коју треба (као уосталом и нас Србе) истребити или макар протерати?

Ко је од нас Јеврејин, а ко није, то је тешко рећи, као ни колики је у некоме удео циганске, турске, па и црначке крви. Постоји једна убедљива теорија која тврди да нико није баш потпуно без јеврејских гена, или да је свако макар донекле срођен например са британском династијом. У мојој породичној традицији говори се о јеврејским прецима, али ако их имам, биће да је кроз Средњи век тај удео знатно потиснут у мешавини са римско-германским. Без обзира на ту генетичку проблематику, како видите, врло сам критичан према Јеврејима и уствари већ дуго времена водим рат са њима, пре свега због њиховог негативног става према хрватској држави. Што се те државе, тачније, њене прве верзије у XX веку, Независне Државе Хрватске, тиче, ту исувише симплификујете. Усташки покрет наследио је стару Хрватску странку права, која је била врло пројеврејски оријентисана, и имала у својим редовима доста Јевреја, мојсијеваца као и покрштених. Тако је и будући Поглавник, Анте Павелић, оженио жену чија је мајка била Јеврејка. Многи водећи усташе били су породично везани за јеврејство, а Јевреја је било и усташком покрету и у државној власти. Неки националисти, хрватски као и српски, усташтву данас приговарају баш ту тесну везу са јеврејством. Наравно, и то су претеривања. Истина је да су, у духу тадање политичке моде и из претераног осећања дужности према Берлину, донесени дискриминациони закони с обзиром на Јевреје. Али они нису сувише строго примењивани, а лојалне је Јевреје, као и у Рајху, штитио и институт „почасног аријевства“.

17. Сада је актуелно питање сукоба у Гази и генерално стања на блиском истоку. Хрватска још није међу преко 140 држава које су признале Палестину. Какво је ваше мишљење о овој ствари?

Хрватска влада у овом питању није се изјаснила отворено и поштено. Да доследно признаје начело самоопределења, које је и Хрватској 1990 и после помогло у обнављању своје државности, не би ни часа оклевала да га призна и палестинском народу. Проблем је у томе да хрватска марионетска клика на власти хоће што више господара, па је у невољи када ти господари од ње траже различите ствари: Америка и Израел да не призна Палестину, а европска унија да је призна. Што се мене тиче, колебања тема. Палестину треба признати и готово.

18. Кажете да људи нису једнаки по природи? Да ли то значи да јачи и способнији људи имају право да уништавају оне који то нису (како се Ниче залагао) и како се то уклапа са идејама социјалне правде на које се позивате?

Не, и то је неспоразум. Не знам где се то Ниче буквално залагао за уништавање неспособнијих, и шта би уопште у том склопу била та неспособност. То није Ниче, то је симплификован поглед на национал-социјализам. Социјална правда значи: суум quique, сваком своје, сваком према његовој мери, баш зато што су људи различити. Једнакост је та која је противна правди. И Аристотел увиђа како је најгора једнакост она која се намеће неједнакима. То је неправда.

19. Залажете се за увођење смртне казне, стрељањем и вешањем. За које злочине ће бити предвиђено стрељање, а за које вешање?

Залажем се за смртну казну, при чему сам свестан да она одудара од духа времена и од природе политичких уређења данашњег Запада (Сједињене Америчке Државе ту су изузетак због неких њихових специфичности). Против смртне казне наводи се, између осталог, да она не застрашује или да је могућа сутска грешка, коју је после егзекуције немогуће исправити. Да ли застрашује или не, на то се не може уопштено одговорити. Сигурно је да убица пре него што ће да замахне ножем не помишља шта га чека. Али само постојање смртне казне ствара одређено расположење које људе унапред може да одврати од склоности ка капиталном злочину. Истина је и да је могућа сутска грешка. Али то не говори против смртне казне, него само намеће нарочиту опрезност и тражи потпуну доказаност злочина. У Америци се, за разлику од Кине, тога не држе, и јасно је да то тера воду на млин аболиционистима. Важно је међутим ово: великом злочину одговара и велика казна. То је ретрибуција, одмазда, уствари исконски, архетипски смисао егзекуције. Не можете Ви из чисте бахатости на пешачком прелазу да убијете двоје деце, например, и да то испаштате новчаном или условном казном, или са неколико година робије. То важи и за убиство полицајца, нарочито сурово убиство из користољубља, геноцид, велеиздају и одређен број других најтежих злочина. Па како и међу злочинима има градације, за оне посебно ниске и гнусне, као и друштвено најодбојније (као што је велеиздаја) требало би применити метод вешања, који злочинца допунски понижава, за разлику од стрељања, које има призвук војничког и часног. Противим се, за наш цивилизациони круг, варварским начинима извршења смртне казне као што су електрична столица, гасна комора, гиљотина, инекција, каменовање и сл. Са друге стране, не одобравам доживотну робију, као изузетно нехуману казну.

20. Какво је ваше мишљење о Андерсу Берингу Брејвику и његовом манифесту? Да ли је он херој нове Европе или лудак и убица?

Можда има у себи од свега тога помало. Десничарске реакције на Андерсову акцију биле су подељене. Један од разлога амбивалентног утиска лежи у његовом чину који је, мерен аршинима конвенционалног морала, дабоме неприхватљив. Други је разлог извесни еклектицизаму Брејвиковом погледу на свет и његовим политичким схватањима. Занимљиво је како она одударају од мејнстрим антисемитизма и антиционизма многих ултрадесничарских групација и идеологема. Свакако, реч је и о стратешко-тактичком савезништву са Јевејима с обзиром на угроженост Запада, Европе, Хришћанства од стране милитантног и фундаменталистичког Ислама. Слична позтиција запажа се и код српских националиста, као и код

Хрвата у Босни и Херцеговини: свуда се ту јавља нека врста прагматичког филосемитизма. Сем тога, Брејвиков је став према Хришћанству, као вредности која има да се брани од муслиманске инвазије, понешто неадекватан. Он у њему не види најпре религију, него културалну традицију. Свакако, то не одудара од једног класичног консервативног става: Хришћанство као инструмент одбране морала и поретка. Даље, Брејвик је срочио онај манифест од преко хиљаду страна, у коме има врло промишљених појединости, а у целини мора да га се назове брилијантним. Он је веома обдарен млад човек, који очигледно има своје идеале и фанатично је спреман да их спроводи у дело. Делимично се слажем са његовим идејама, а његову акцију, имајући у виду све њене компоненте, не бих могао једнозначно да одобрим, али ми је свакако разумљива. Степен угрожености Запада, Европе, од страног елемента, страног расно, национално, културално, цивилизационо, религиозно... толики је, да изазива отпоре на свим нивоима, и то је сасвим схватљиво. Биће тога и још. Ја сам доста давно у Немачкој говорио и писао о расним ратовима, који нам у Европи претстоје настави ли се та самоубилачка и лудачка опсесија мултикултурализмом, јер она у крајњој консеквенци води само у смрт: њихову или нашу. На крају, треба да се држи на памети да оне жртве нису тек тако биле јадни и невини младићи и девојке, него итекако свесни и борбени подмладак норвешких снага националне пропасти. Слажем се да су били млади, да су кроз живот још много пута могли да се промене. Али ето, у оној мери у којој нису криви, постали су колатералне жртве - да употребим једну омиљену синтагму геноцидног јудео-америчког империјализма - за сада још само тињајућег расног рата.

21. А сада неколико питања о српско-хрватским односима, што јако занима наше читаоце. Ви сте живели у, како кажете, непријатељској Србији? Да ли сте у Београду некад доживљавали непријатности што сте Хрват?

Не, лично нисам имао непријатности, с тим да се тамо и нисам јавно изјашњавао као Хрват. Тек сам, суочен са великосрпском политиком и расположењем у народу, како сам Вам већ рекао, постепено добио симпатије за хрватски национализам, присетио се своје хрватске отаџбине, материњег језика, а и увидео судбинску важност нације и национализма у животу људи и људских заједница, у историји и политици. Потпуно сам се, докраја, идентификовао са хрватским циљевима тек по доласку у емиграцију, када сам се укључио у активну борбу, пре свега пером и говором, против Југославије, а за суверену и слободну хрватску државу.

22. Сада оно што нам је најважније, да знамо како да се читаоци поставе према вама и да ли сте нам заиста непријатељ: Да ли ћете угрожавати суверенитет и територијални интегритет српских земаља, Републике Србије и Републике Српске, у њиховим данашним границама?

Данашње су границе о којима говорите оно што се радо назива „реалношћу“. Оне су такве какве јесу, без обзира на то свиђају ли се оне мени или Вама. Овога часа мислим да нико у наша два народа не планира озбиљно да их мења, а још мање очекује да би то у садашњим околностима могло да успе. Како знате, и Хрвати и Срби (мислим на свесне и борбене националисте у оба народа) Босну и Херцеговину сматрају својим подручјем. Код таквог обостраног става јасно да не може да буде решења прихватљивог за обе стране. Не може једна земља у целини да припадне двама народима. Ту су могућа само два пута: (1) Рат, у коме победи јачи, али се ни

слабији неће лако помирити са поразом, па се дакле борба наставља у недоглед; (2) Компромис, који би у нашем случају значио поделу БиХ на два дела (остављам овде отвореном судбину муслиманског подручја). Видим да у Србији расте спремност на ово друго решење, па када у оба народа завладају њихови аутентични претставници, националистичке елите, замисливо је да се и око тог и таквих питања поведу разговори и преговори, и да они резултују неким за обе стране прихватљивим споразумом. При томе треба имати на уму да је мана компромисних решења у томе што са њима на дуже стазе нико није задовољан. Али, целокупна проблематика тевр стесада просто историски није на дневном реду. Можда буде, и пре него што бисмо то очекивали, но сада није.

Желим у овом склопу да нагласим да ја поштујем српске националисте (док презирем српске либерале, космополите, "грађане" и евроунијашке издајнике и изроде). Повремено са српским националистима и разговарам и дискутујем, и то сам, као хрватски националист, радио и у емиграцији, када смо рушили великосрпску Југославију. Имао сам контакте са бившим секретаром краља Петра ИИ, Момчилом Вуковићем-Бирчанином, са српским трећејугословенима Немањом и Растком Марчетићем у Лондону (писао сам за њихов часопис Соутх Славе Јоурнал, јер би ми објавили написано без цензуре), са љотићевцима у Мünцхену (већ и због своје симпатије за Љотићеве философско-политичке идеје) и др. Али сви су они знали да смо у рату, да нам се циљеви и идеали искључују, и да, када дође тренутак, неће бити милости само због личног познанства и пристојног опхођења. То значи поштовати свога непријатеља, ако је иустус хостис. Стање у коме се тренутно налазимо могло би да се означи као стање примирја, одмора између два рата. Такво је стање погодно за неке приступе и неке методе, а за неке није. Колико ће да потраје, не знамо. Можда више никада и не заратимо. Како ће у том случају да се одвијају наши сукоби и спорови, и како ће да окончају, не знамо ни то, јер нисмо пророци, и јер то не зависи само од нас, него је последња реч увек Његова.

23. Да ли подржавате одлуку хрватске владе да призна такозвану лажну шиптарску државу „Косово*"?

Не тичу ме се одлуке садашње власти у Загребу, јер ја њу не признајем. За Косово и за уједињење Албаније, која је 1912 вољом великих сила остала подељена, залажем се већ дуго, док су ови који седе у загребачкој влади још сви одреда били Титови пионири, или ветерани, свеједно, и задрти југословени. Могло би да се дуго разглаба и полемише о српском или албанском праву на Косово, етничком или историском итд. Право је донекле распоређено на обе стране али, како знате и сами, на крају не побеђују јадиковке и моралисање, него победи јачи. Нама Хрватима Албанци су били савезници у рушењу Југославије, коју смо са много разлога сматрали великосрпском државом, и борили смо се против ње за националну и државну независност. Потпуно сам свестан српске фиксације на Косово и савршено је разумем. Да сам Србин, био бих и много борбенији него садашњи српски истеблишмент. Ја сам још у емиграцији, па и у разговору с Албанцима, очекујући да и Косовари остваре свој национални циљ, заступао идеју да у том случају српска света места на Косову свакако задрже одређену екстериторијалност. Нешто слично се сада и десило. Ваша је ствар да Косово вратите ако успете, а није наша да вас у томе подржавамо, јер нисмо ратовали с Албанцима, него са вама.

24. Какво је ваше мишљење о улози Хрватске у првом светском рату, и посебно о догађајима на крају рата када су стваране нове границе? Многи Хрвати, као и сам алојзије степинац, дезертирали су из аустријске у Српску војску. Непобитан је факат да би у случају победе централних сила Хрватска остала у саставу Аустро-Угарске, док је победом Антанте у којој је значајну улогу имала Србија, Хрватска постала конститутивни елемент нове Краљевине СХС.

У Првом светском рату Хрватска је учествовала као саставни део Аустро-Угарске монархије. Многи тадашњи хрватски националисти делили су правашко убеђење о Аустрији као највећем непријатељу Хрватске, и свима им је било доста те оцвале империје. Било је младих људи који су се дивили српском државотворном национализму и српском борбеном ратништву, и почели су у Србији да гледају неку врсту пијемонта. Део их је пристајао чак уз идеју Велике Србије, док је други део тежио југословенској вишенародној држави под водећом улогом Срба и њихове династије. Сељаци око Стјепана Радића заговарали су југословенски федерализам и, у његовим оквирима, хрватску републику. Хрвати који су се ангажовали у стварању заједничке државе имали су на уму потребу да се заштите од немачких, а још више италијанских претензија. Врло брзо су закључили да су били наивни и да су се преварили, јер су нову државу морали да доживе, од буквално првог дана, од покоља националнихдемонстранатаназагребачком тргу бана Јелачића, као још већи изазов хрватским слободарским тежњама. Прва Југославија, као и друга, започела је и била окончана у крви, и после обе те државе створене су хрватске државе, као израз хрватских народних тежњи и потврда неуспелости југословенских заједница.

25. По Лондонском уговору из 1915. била је предвиђена велика Србија до Сплита и Загреба, али Срби су сматрали Хрвате и Словенце својом браћом и изградили су Југославију. Па опет, Хрвати су Југославију сматрали као окупациону великосрпску творевину и одувек су настојали да је сруше. Како то објашњавате?

Лондонски уговор био је тајни споразум Енглеске, Француске и Русије, земаља несклоних Хрватској, рачун без крчмара, плод тадањих комбинација, препуцавања и поткусуривања, а Срби се томе нацрту нису противили због сентименталних осећања према „браћи“, него јер им нису признате претензије на целокупно подручје Баната и Вардарску Македонију. На крају су 1918 добили све то, и нису се више одрицали из „братске љубави“. Уосталом, те идилично-идеализујуће лакировке немају смисла. Народи нису браћа, него теже остварењу својих интереса, што је природно и чему нема шта да се замери. Код вас Срба постоји у националном карактеру једна врста самообмане, која чини да вам ваше хегемонистичке тежње субјективно изгледају као национални алтруизам, што је бесмислица, јер тога у људском свету какав јесте нема. Љубавно ослобађање браће из хрватске перспективе изгледа понешто друкчије. Зато не мислим да треба посебно објашњавати вољу једног народа, који се са много добрих разлога у оној Југославији (као и у њеној каснијој реплици) сматрао поробљеним, да је руши и сруши.

26. Ви се сматрате наследником традиције ндх и поштујете ту државну творевину. Да ли признајете да је ндх починила бруталне злочине над Србима од којих се и сам Химлер гнушао, вађење очију невиним цивилима, бацање у јаму, клање, отварање концентрационих логора за децу? Да ли оправдавате овакве ствари и сматрате их исправним и могу ли преостали Срби у Хрватској да очекују њихову репризу ако се којим случајем ви нађете на власти?

Ваше питање већ претпоставља одговор који није мој. Мој одговор изгледа друкчије. Независна Држава Хрватска, како сам већ рекао, настала је као израз легитимне и по себи разумљиве жеље хрватског народа да живи у својој слободној националној држави. Наравно да, као хрватски националист, прихватам ту историску чињеницу у њеном позитивном значењу. У тешким околностима Другог светског рата, када су се на хрватском подручју водиле борбе између Хрвата и Срба, али и комунистичких и монархистичких југословена, па уз присуство и различите и променљиве улоге страних војски, десили су се свакако злочини на свим странама, и то како ратни злочини у строгом смислу, тако и злочини у рату, какви увек прате ратове, а нарочито на балканском подручју, где је људима у крви да се они воде врло сурово. Нормално је и схватљиво да Срби преувеличавају своје жртве. То чине и други народи, па и Хрвати, и то има своје морално-психолошке узроке о којима овде не треба да говорим. Знам да је и на хрватској страни било злочина, не преувеличавам их и не умањујем, иако се с потпуном сигурношћу и тачношћу до сада још нису утврдили, а вероватно и неће. Што год се десило као једнозначни и избеживи злочин, то не оправдавам. И ако дођемо ја и моји истомишљеници на власт у Хрватској, наравно да не желимо да владамо злочином.

27. Какво је ваше мишљење о споразуму Милана Стојадиновића, предратног премијера Југославије и вође странке ЈРЗ, и усташког поглавника павелића, који је склопљен у Буенос Аиресу 1953. године?

И то је био рачун без крчмара, како га је окарактерисала и тадашња Југославија, чим се мало прибрала од извесног првог шока. Тај споразум тек говори да националисти сукобљених народа могу да се поштују и да преговарају, иако обојица тада нису више у строгом смислу репрезентовали своје народе. Сем тога, идеја о подели Босне и Херцеговине између Хрвата и Срба актуелна је и данас, и ако се буде показало, да ни српски ни хрватски националисти, из разних разлога, нису кадри да остваре своје максималне националне циљеве (који се, највећим делом, преклапају баш на тлу БиХ), у овом раздобљу историје можда ће и морати да дође до одређеног споразума у том правцу. Притом је, како рекох, претходно потребно да у оба наша народа на власт дођу аутентичне националне, националистичке елите, које стварно претстављају народ и тумаче његову вољу, јер ће само оне имати легитимитет за такав судбоносни историски чин.

28. Величате акцију Олуја, и генерале Готовину и Маркача. Они су за Хрватску урадили корисне ствари и ваш однос према њима је разумљив. Али пошто је познато да су они протерали Србе са простора на којима су вековима живели, вршећи при томе пљачке, насиља и убиства, питамо вас да ли је то оправдано, и да ли ти Срби треба да се врате у своје домове (који су у међувремену уништени или су се у њих уселили непознати људи). Ако се врате, да ли ће бити равноправни грађани у Хрватској или ће бити изложени малтретирању?

Јесу ли протерани, јесу ли својом побуном против Хрватске проиграли гостопримство, јесу ли сами отишли на позив својих претставника и сународњака у Хрватској или изван ње, то је сложено питање које би захтевало другу прилику. Претседник Туђман позвао их је да остану. Свакако, у моме народу било је злурадости и весеља што одлазе они који заиста јесу у историји почесто били камен спотицања. Уствари, гледано са вишег становишта, то није требало да се деси. Било би боље да су остали и да су они са нама, и да смо ми са њима, нашли заједнички језик и прихватљиву формулу опстанка. Што се мене тиче, ко год се није огрешио о Хрватску, може да се врати

у своје село, или град, а сретства за осигурање његове егзистенције требало би да се створе плаћањем отштете државе Србије држави Хрватској за штете које су српске војске нанеле Хрватској током рата. Ко се у складу са законом врати, и против кога нема разлога за покретање кривичног поступка, треба да ужива све дужности и сва права као и сви други хрватски грађани, а то значи и да буде заштићен од злостављања.

Напослетку, ја сам овде у Хрватској пре годину дана отворено и врло јавно (на телевизији) предложио генералну амнестију. Она би укључила све Хрвате којима се приписују ратни злочини, али и све Србе, које је Туђманов режим већ ионако био аболирао, међутим, наставио је да прогони хрватске ратнике. И то се штавише наставило све до данас, да би после ослобађајуће пресуде Готовини и Маркачу, наравно и из обзира према унутрашњим и спољним Србима, као и свим иностраним газдама, чак добило и нови ветар у леђа. Одговарајућу амнестију требало би да прогласи и Србија. Али разуме се само по себи: немојте да очекујете да се нито на начин задовољавајући за обе стране реши тако дуго, док у Хрватској не буду на власти прави претставници хрватског народа, и док исто тако не буде и код вас. Прави хрватски и српски родољуби најбоље ће и најпоштеније да се договоре око тих деликатних питања.

29. И за крај, да ли се историјско непријатељство Срба и Хрвата може у будућности окончати, и који су кораци потребни да се учине са обе стране да би до тога дошло?

Треба да решимо своје територијалне проблеме и сукобе, и, понављам још једном и у овом контексту, то ће моћи да учине тек легитимне националне владе у оба народа, српском и хрватском. Важно је да нико од нас, на обе стране, више никада не дође на перверзну идеју да треба да живимо у заједничкој држави, јер ће она тобоже да донесе неке предности било за Хрвате, било за Србе, или и за једне и за друге. Видим да та засићеност Југославијама већ све више обузима и суседни српски народ. Па ни Србину оне нису биле мајке. А у Титовој варијанти остали сте и без идентитета, чак и без имена народног језика, јер вишенародна заједница живи од тога, то јој је основна животна претпоставка, да стално гуши права и слободан расцват народа у свом саставу, под изговором да би поједини од њих тако могао да вређа и плаши оне друге. На крају ту нико добро не пролази. Ми Хрвати имамо много разлога и ваљаних аргмената против те заједничке творбе, у коју смо били увучени захваљујући слепилу својих некадашњих псеудоелита. Али сам дакле савршено свестан и чињенице да ни Србима у Југославији нису цветале руже. Сада је та несрећна прошлост иза нас, и никако не би смело да буде нових покушаја, који ће нас и једне и друге да врате у већ проживљене катастрофе.

Сем тога, предуслов нормализације хрватско-српских односа јесте и јасно дефинисање статуса Срба у Хрватској. Ја могу да их сматрам потомцима поправослављених Влаха или не, али ако се они називају и сматрају Србима, то морам да прихватим, и хоћу. Само, то не може да буде формулисано у политичком смислу, тако да хрватски Срби, као под Карађорђевићем и Брозом, претендују на улогу повлашћене мањине, или чак паралелног народа, београдске експозитуре, или да овде стварају државу у држави. Верујем да ни Србија на свом тлу не би била спремна да трпи хрватске петоколонаше. Не заборавите, ово више није Југославија, ово је хрватска држава, где не могу да се преузимају модели прикладни за Југославију, али штетни за оба наша народа. Дакле, за мене, Срби у Хрватској део су хрватског националног корпуса и, као грађани Државе Хрватске, они су политички Хрвати. Тако се то решава

свуда у свету, на пример у Француској, коју и Срби веома воле и цене. Тако то мора да се реши и у Србији, којој у том случају морам да признам право на реципроцитет. У Хрватској какву бисмо ми водили, етничко припадништво Српству јесте приватна ствар, али може да се артикулише и јавно, преко одређених културних и сродних удружења. Ја сам у емиграцији ишао тако далеко да сам, у разговору са својим саборцима, али и са српским емигрантима, па и у порукама које смо слали у Загреб, у часу колапса Југославије, непосредно пре повратка у отаџбину, предлагао да Јован Рашковић не буде потпретседник, него претседник хрватске владе, уз претседника државе Туђмана. Сада је све то беспредметно. Важно је само да хрватски Срби доживе Хрватску као своју отаџбину, што она историски и јесте, да се овде осећају код куће, да не потпирују стално страхове и незадовољство, да нам не цепају државно и друштвено јединство, уопште, да не претстављају трајни фактор нестабилности. И тада, али само тада, никаквих проблема не сме да буде, и никаквих разлога да они овде не буду својим статусом потпуно задовољни.

То је било све. Хвала што сте издвојили време за наше читаоце.

МИЛУНКА САВИЋ

Милунка Савић, рођена је 1888. године у рашком селу Копривица, у скромној Српској породици. Као и од сваке друге девојке, одрасле у патријархалном друштву Краљевине Србије, од Милунке се очекивало

да постане мајка и домаћица. Али она је уместо тога одабрала други, херојски пут и остала је упамћена у историји као прва жена која се истакла у Српској војсци.

Да би се коначно ослободили вековне окупације Османског царства, савез Србије, Црне Горе, Грчке и Бугарске, 1912. године, почиње Први балкански рат, за ослобођење читавог Балкана. Да би помогла својој браћи у Старој Србији (Косово, Метохија, Македонија, Рашка и Северна Албанија), Милунка Савић се пријавила као добровољац под мушким именом Милутин, и бива упућена на фронт, али док је она стигла рат се већ завршио. Исто је учинила и када је Бугарска иступила из Балканског савеза, и покренула своје ирендентистичке претежње према Краљевини Србији. Тада је Милунка Савић учествовала у најжешћим биткама на Брегалници сејући страх међу Бугарима. Због свог јунаштва унапређена је и добила је капларски чин, али у јуришу је погођена и рањена. Тек тада је откривено да је она у ствари била жена а не мушкарац

Своје јунаштво, Милунка Савић је доказала и у Првом светском рату, такође као добровољац. Када на почетку рата није добила ратни распоред, она се јавила војводи Степи Степановићу, представивши се као српски каплар Милунка Савић и тражећи да је распореди у неку војну јединицу, али јој је он рекао да иде кући, па је она отишла у Крагујевац и јавила се војводи Радомиру Путнику, начелнику Генералштаба. Рекавши да је штета да тако млада девојка погине у рату, велики војвода Путник је желео да је распореди као болничарку али она је то одлучно одбила, тражећи пушку. Када је Српска војска у јуришу после Церске битке прешла Дрину, Милунка се попела на један брежуљак и бацила две бомбе на групу Шваба који су бежали пред нашом војском. Швабе које су преживеле експлозију бомбе одмах су се предале, и Милунка их је одвела српском команданту као заробљенике. Због тога је добила Карађорђеву звезду са мачевима. Другу Карађорђеву звезду добила је 1916. после Горничевске битке. Задобила је седам ратних рана али је срећом преживела. За целокупно учешће у највећем рату до тада, поднаредник другог пука Милунка Савић, одликована је и српском медаљом за храброст Милоша Обилића, два француска ордена Легије части, а и једина је жена у свету која је носилац француског Ратног крста.

По завршетку ратова, остала је без права на пензију, па је следећих 20 година

провела радећи као помоћно особље. Упрос тешком материјалном стању, одбила је понуду француске Владе за пресељење и војну пензију у Француске.

Други светски рат ју је затекао у Београду. Најпре је била брутално пребијена, а затим упућена на Бањички логор, у коме се налазила 10 месеци. Све њене ратне заслуге за време три рата, пале су у заборав.

Долазак комуниста на власт у Југославији отпочела је дискредитација свих људи који су имали заслуга у Балканским и Првом светском рату. Постала је једна од непожељних грађана од стране нове власти, па је била принуђена да се поново запосли као помоћно особље, са скоро шест деценија живота. Њен друштвени положај се поправио захваљујући неколицини новинских чланака и жалби Београђана, па је успела да добије један мали стан у Београду.

Милунка Савић је умрла 5. октобра 1973. године у Београду, у 85. години. Сахрањена је на београдском Новом гробљу, без државних и војних почасти. Њено родно село данас има 12 становника.

СИЛИКОНСКА ДЕВОЈКА

Пише:Обрад Комазец

Лепа си и глупа
и ја те НЕЕВОООЛИИИМ !!!
Сва си од пластике ,
силикон ти је усна ,
силикон ти је сиса ,
силикон ти је све ,
СИЛИКОН СИ СВАААА !!!
Силикон си ти !

Твоја магија ме не вара ,
твоја магија је силикон.
Твоја магија је ђубре ,
и ти си обично ђубре !

Ти си нико ,
и ти си ништа .
Твоји силикони су све шта остаће од ТЕБББЕЕЕЕЕ !!!
Ти не постојиш !!!

Још јуче имала си шансу ,
да те неко заволи .
Онакву каква јеси ,
да заволи ТЕБЕЕЕЕ !!!
И да те воли вечно .
... а ти ...
Ти си силиконска обмана ,
ти си силиконко ђубре ,
чудовиште као сисата сирена .
Ти си прелепа празна амбалажа ,
ТИ СИ ЗАМКА ЗА СНЕ !!!
Твоје кобиље губице
маме коње да ти приђу ,
они не слуте обману ,
али знаће за бол .

Код тебе у грудима
за срце празно је место .
Твоје име је превара ,
твоје име је обмана .

Ја вриштим твоје име ;
СИЛИКОООНСКАААА ЛАААЖ ! ! !

Храниш се пожудом .
Шеташ градом то силиконско тело .
Шеташ градом , а то ниси ти .
Ти си обично ђубре ,
Ти си обмана и лаж !

КЊИГЕ ИЗ НАШЕ ЕДИЦИЈЕ:
ТРИЈУМФ ЧАСТИ, ЛУКА ПУШИЋ

350 ДИН+ ПТТ

ИЗВАНРЕДАН КРИМИНАЛИСТИЧКИ РОМАН КОЈИ ВАС ВОДИ У БУДУЋНОСТ СРБИЈЕ ЗА КОЈУ СЕ БОРЕ ПОШТЕНЕ СРПСКЕ ПАТРИОТЕ. КРОЗ ПОТРАГУ ГЛАВНОГ ИНСПЕКТОРА МИРОСЛАВА ПЕТКОВИЋА ЗА ТАЈАНСТВЕНИМ СЕРИЈСКИМ УБИЦОМ, ПРОЂИ ЋЕТЕ КРОЗ КРВАВА УБИСТВА И УЗБУДЉИВА СУЂЕЊА, ПИТАЊА ЧАСТИ И МОРАЛНЕ ДИЛЕМЕ, А ПРЕ СВЕГА КРОЗ ЈЕДАН НОВИ СИСТЕМ ВРЕДНОСТИ НА КОЈИ ДОМАЋИ ЧИТАОЦИ НИСУ НАВИКЛИ. КЊИГА КОЈИ ЈЕ ОЦЕЊЕНА ОД КРИТИКЕ КАО СРПСКИ ДОПРИНОС ЛИТЕРАТУРИ ПОЛИТИЧКЕ ФИКЦИЈЕ.

Наручите преко адресе
hohenschtaufen@gmail.com